

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fém utca 6-7. Telefon: 159-400, 369-500

A szerkesztést és kiadását a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1963. november 30.

bb 1. vincze imre 3. szimfóniájának bemutatója a zeneakadémián

i ol/tr/m/

1963. november 30.

december 2-án a magyar állami hangversenyzenekar koncertjén mutatják be a zeneakadémián vincze imrének, a liszt ferenc zeneművészeti főiskola zeneszerzői tanszaka adjunktusának 3. szimfóniáját. a zenekart ferencsik jános vezényli, közreműködik sándor judit, az állami operaház tagja. az est műsorán szerepel bartók: négy zenekari darabja és mahler: 4. szimfóniája. /mti/

bb 2. helyére kerül a disz-téri 48-as emlékmű

i ol/tr/m/sr

1963. november 30.

három hónappal ezelőtt szállították el az 1. kerületi disz-térről a 48-as emlékmű-honvédszobrát. a szobor zala györgy alkotása. 1893. május 21-én leplezték le. a műalkotás a háború és az oxidálódás következtében súlyos károsodást szenvedett. az angyalföldi szoboröntőben elvégezték a szükséges rekonstrukciót és december 2-án a szobor visszakerül felújított talapzatára. /mti/

bb 3. 300.000 palack homoki bor az ünnepekre

vid j vm ká

1963. november 30.

az alföldi pincegazdaság kecskeméti palackozó-üzemében naponta 15.000-16.000 üveget töltenek meg homoki borokkal. a legjobb hat-féle borból összesen 300.000 palackkal adnak át a kereskedelemnek az évvégi ünnepekre. /mti/

-1-

HR

bb 4. két érdekes zenei kiadvány jelenik meg decemberben

i ol/tr vm fm

1963. november 30.

a zeneműkiadó vállalat gondozásában két érdekes könyv jelenik meg a jövő hónapban. az egyik darvas gábor „zenei ábc.” című műve, amely mintegy száz összefoglaló címszó alatt ismerteti a történettel, a zeneelmélettel, a hangszerekkel, a zenei művel kapcsolatos legfontosabb tudnivalókat.

abódy béla „öt operaház története.” című művében a világ öt leghíresebb dalszínháza - a milanoi scala, a bécsi opera, a new york-i metropolitan, a párizsi nagyopera és a leningrádi operaház - gazdag multját tárja riportszerűen az olvasó elé.

mindkét művet decemberben kezdik árusítani a könyvesboltok.
/mti/

bb 5. megszépült a budai szentháromság-tér

i ol/tr vm sr

1963. november 30.

a várban a szentháromság-téri szoborcsoportot a közeli napokban elszállítják talapzatáról. a szobrokat buza barna szobrászművész műtermébe viszik és ott elvégzik a szükséges rekonstrukciós munkákat. a tervek szerint 1964 tavaszán az emlékmű alépitményét is lebontják és újjáépítik. 1964 végére újra régi szépségében és a régi helyén látható az emlékmű. felszedik és kicserélik a szentháromság-tér utburkolatát is.

az emlékművet 1713 június 11-én avatták fel és ezuttal első ízben újítják fel 1,400.000 forintos költséggel./mti/

bb 6. az utóbbi évtizedek legnagyobb mérvű halkihelyezése a balatonon

vid j vm ká

1963. november 30.

a balatonon az idén ősszel került sor az utóbbi évtizedek legnagyobb mérvű halkihelyezésére. másfélmillió egynyaras és 350 mázsa harmincdcás pontyot raktak a tóba a keszthelyi, a balatonszemesi és a balatonalmádi részen./mti/

-2-

bb 7. a british museum és több más külföldi intézmény is igénybe veszi a szabó ervin könyvtár központi tájékoztató szolgálatát

i áeö/gk-lm fm

1963. november 30.

a fővárosi szabó ervin könyvtár központi tájékoztató szolgálatát gyakran veszik igénybe a nagy külföldi könyvtárak és tudományos intézmények is. a közelmúltban például a londoni british museum számára küldtek magyar régiségekről szóló szakirodalmat, az amszterdami városi könyvtár a 19. századi magyar szabadkőműves mozgalomra vonatkozó anyagot kért, egy nyugatnémet zenei lexikon szerkesztőse a budapesti zenei életéről kapott részletes tájékoztatást.

még sokkal nagyobb arányú munkát végeznek a legkülönbözőbb belföldi igények kielégítésére. a posta különleges tudakozó szolgálatára nagyrészt innen szerzik be a hozzá érkező kérdések pontos válaszait. a különféle intézmények kérésére esetenként adat- és anyaggyűjtést is végeznek. legutóbb kennedy elnök halálával kapcsolatban a rádió számára gyűjtötték össze az egyesült államokban előfordult hasonló merényletek adatait. rendszeres vendégei a tájékoztató szolgálatnak a filmgyárak, színházak, rendezői, díszlet- és jelmeztervezői, akiknek itt egy-egy produkció előtt összegyűjtik a kortörténeti forrásanyagot. az „angyalok földje.” című film elkészítéséhez például a könyvtár „budapest-gyűjteménye.” sok értékes dokumentummal járult hozzá. az ország különböző vidékeiről érkező levélbeli érdeklődéseket rendszeresen megválaszolják. a szabó ervin könyvtár részt vesz az országos könyvtárközi kölcsönzésben is. a vidéki könyvtárakon keresztül a távoli városok, falvak olvasóinak is megküldi a közelben nem beszerezhető könyveket./mti/

bb 9. népművészeti szakkörvezető az egykori béres

vid fm/tné-lm fm

1963. november 30.

kovács istván, a magyarbánhegyesi hunyadi termelőségvezető 62 éves éjjeliőre 18 esztendeje faragja gesztenye- és hársfából a szebbnél-szebb mesefigurákat. az egykori bérest ezermesterként emlegetik a faluban, mert az általa kifaragott apró szobrocskák egy elmés szerkezet segítségével mozognak is. az alakokat mozgató szerkezet apró fogaskerekeit is fából faragja az idős faragóművész. munkáit a környék gyerekeinek és az iskolának ajándékozza.

a mezőkovácsházi járási művelődési ház felkérte kovács istvánt, vállalja el a most alakult fafaragó szakkör vezetését. az idős ember szívesen vállalkozott a fiatalok tanítására, s a tervek szerint mezőkovácsházán már a tavasszal kiállítás rendeznek a szakkör tagjainak munkáiból./mti/

8.15/a

- 3 -

Me

bb. 8. kora délutántól éjfélig sugározza a televízió a „ tessék választani „ című összeállítást karácsony első napján - 26-án: ifjúsági műsorok, tv-film bemutató, színházi közvetítés, balett est

i/s/tm/a/cz

1963. november 30.

a magyar televízió már összeállította a karácsonyi ünnepek műsorát. az elmúlt évekhez hasonlóan az idén karácsonykor is színes, hangulatos ünnepi műsorral szórakoztatják a nézőket. december 25-én, szerdán délelőtti mutatják be a legifjabb nézőknek a „ meseterek városa „ című új kétrészes ifjúsági tv-filmet, ezen a napon az első részt közvetítik, a csaknem egyórás tv-film-játék a 16. század végi és a 17. század eleji flandriába vezeti el a nézőket. itt az ugynevezett mesterek városában játszódik a történet és azt mutatja be, hogyan száll szembe a városka lakossága a spanyol hódítókkal. a televízió-játék második részét, amely ugyancsak egy órás, másnap délelőtti közvetíti a tv. a főbb szerepekben dávid kiss ferencet, korompai valit és szénásszi ernőt láthatjuk. a rendező kende mártia.

25-én délután - az elmúlt évhez hasonlóan - „ tessék választani „ címmel sugároznak műsort délután 2 órától éjfélig. az érdekes, színes összeállításban ismét levetítik a martinique című nagyszerű amerikai filmet és márkus lászló önálló műsorát „ claudius twistel „ címmel. a sportrovat adásában az idei év legsikeresebb magyar és külföldi sportolóit mutatják be. összeállítást hallhatunk margaret tynes repertoárjából. a programban szerepel stan és pan egy vidám filmje, ábrahám pál és fényes szabotcs legismertebb dalai. a „ tessék választani „ című műsorban mutatják be rejtő-kellér „ férjhezmenni tilos „ című új televíziós-játékát.

december 26-án délelőtti a legifjabb nézőket szórakoztatják különböző adásokkal. délután bemutatják a televízió új filmjét, a „ hólabdát „. ez a film budapest történelmi emlékeihez vezeti el a nézőket. este pedig a józsef attila színház előadásában közvetítik kállai istván „ férjek a küszöbön „ című vidám színművét. ezután körülbelül este 10 órától „ magyar balettművészek estje „ címmel sugároznak műsort./mti/

..

bb. 11. moszkvicsok, skodák, volgák a szegedi piacon

vid/j/a/ká

1963. november 30.

érdekes új arculatot öltött szeged hatalmas piaca, a marx tér. szerdai és szombati napokon sok száz lovaskocsi sorakozik egymás mellett, s közöttük mostanában egyre több moszkvics, skoda, wartburg, volga személygépkocsi parkíroz. sok a combi típusú, házilag átalakított, hátsó ülés nélküli gépkocsi, amelyekben mázsaszámra tudják elhelyezni a gyümölcsöt, virágot és különböző terményt.
/folyt.köv./
9.05/a

- 4 -

me

bb. 11. / moszkvicsok..... folyt. /a

a személyautók jól megférnek a paripák mellett, s nemcsak új színeket hoztak a szegedi piacnak, hanem bizonyítják annak, hogy a falura is eljutott a technika. csongrád megyében több olyan község van, ahol a gépkocsitulajdonos parasztemberek száma meghaladja a kétszázat./mti/

..

bb. 12. tizenöt éves az ujitómozgalom - 1.8 millió elfogadott ujitás, 16.3 milliárd forint megtakarítás

i/sl/tr/a/ki

1963. november 30.

15 évvel ezelőtti 1948 november 30-án jelentek meg az ujitási javaslatok intézéséről és a találmányok szerzői jogvédelméről, díjazásáról szóló kormányrendeletek. ezért ezt a napot tartják hazánkban a szervezett ujitómozgalom születésnapjának. a mozgalom gyors ütemben fejlődött, 1949-ben 77.000, 1954-ben pedig már 415.000 ujitási javaslatot nyújtottak be. később ez a fejlődés megtört, az ujitások száma és a gazdasági eredmény egyaránt csökkent.

1957 óta ismét felélélnkült az ujitókedv. 1957-ben 68.000, tavaly pedig már 108.000 ujitást fogadtak el. bár a benyújtott és elfogadott ujitások száma még mindig jóval kisebb, mint például 1954-ben, a gazdasági eredmény annál jóval nagyobb. 1962-ben a 108.000 elfogadott ujitás segítségével 2.3 milliárdot takarított meg az ország, az 1954. évi gazdasági eredmény pedig még V. másfélmilliót vezetett be, s ezek gazdasági eredménye meghaladja a 16.3 milliárd forintot. az ujitóknak 15 esztendő alatt kerekén egy-milliárd forint ujitási díjat fizettek ki.

Va másfélmilliót sem érte el. másfél évtized alatt összesen 1.8 millió az ujitásokról szóló rendelet a körülmények és a követelmények változásainak megfelelően hat esetben módosult. bevezették például az ujitási feladattervek rendszerét, amely lehetővé teszi, hogy a gazdasági élet minden területén valóban a helyi követelményeknek megfelelő ujitásokra törekedjenek a dolgozók. bevezették a vállalatok és az ujitók közötti szerződések módszerét megszüntették az ujitások és találmányok díjazására korábban előírt felső határt, ma már az ujitás, vagy találmány tényleges értéke alapján szabják meg a jutalmat. vitás ügyek tisztázására ma már nemcsak a vállalatok, vagy a minisztériumok jogosultak, az ujitó a bírósághoz is fordulhat, ha úgy véli, hogy sérelem érte.
/folyt.köv./ ujitási javaslatot fogadtak el, ebből

- 5 -

me

bb. 12. / tizenöt éves..... folyt. /a

az ujitók és feltalálók mozgalmában jelentős erkölcsi ösztönzőerő a kiváló ujitó kitüntetések rendszere. 1959 óta összesen 3.174-en kapták meg a kitüntetés arany, ezüst, vagy bronz fokozatát.

a mozgalom még ma sem probléma-mentes. a legutóbb megrendezett ujitókonferenciákon is számos javaslat hangzott el, amelyek különféle visszás helyzetek tisztázását sürgetik. szabatosabban kellene körülírni például az ujitások fogalmát, a munkaköri köteleltséget, s tisztázni kell a tervezési munkakörben dolgozók részvételének feltételeit az ujitómozgalomban. ilyen és hasonló javaslatok alapján az országos találmányi hivatalban már készül az ujitási rendelet módosításának terve. /mti/

bb. 14. harminc százalékkal több elsőosztályos középiskolás komárom megyében

vid/fm/tné/a/fm

1963. november 30.

a statisztikai hivatal komárom megyei igazgatósága összeállította az új oktatási évad középiskolai adatait. a megyében 16 középiskola működik, a tanuló létszáma 14 százalékkal, az első osztályosoké a tavalyihoz képest 30 százalékkal növekedett. a hat-és félezer középiskolásból több mint 2000 az első évfolyamra jár. a tavalyi egygel szemben az idén már hat szak- középiskolai tagozat nyílt. a fiatalok az érettségi bizonyítvánnyal együtt többek között mezőgazdasági, szervesvegyipari, elektro- műszerész, illetve géplakatos szakmunkás-bizonyítványt szereznek. az új tatabányai közgazdasági technikumot kivéve a megye valamennyi középiskolájában bevezették már az öt plusz egyes oktatást. a gimnázisták 90 százaléka vesz részt a gyakorlati munkában. /mti/

10.05/gy

- 6 -

bb 10. űrállomásokká kell átalakítani a nap kisbolygót - az első terv idegen égitestek „hasznosítására„

i tz/gk-lm vg

1963. november 30.

megszületett az első részletesen kidolgozott terv idegen égitestek hasznosítására.

amint ifj. bartha lajos, az uránia csillagvizsgáló munkatársa elmondotta, nemrég d. cole angol űrhajózási szakértő felajánlotta és konkrét tervek formájába öntötte a nagy orosz tudós, ciolkovszkij régi gondolatát: űrállomássá kell berendezni néhányat azok közül az apró bolygók közül, amelyek a mars és a vénusz között „hiányzó„ bolygó helyén többszáz ezer, sőt esetleg több millió számra keringenek a naprendszer térségében. némelyik még a földet is megközelíti. ilyen például az eros, a hidalgo, az ikarus, az amor, a geographos, stb. cole terve elsősorban ezeknek a „kiépítésére„ irányul.

eddig egy-egy űrállomás kialakítását úgy képzelték, hogy minden egyes alkatrészét külön-külön küldenek fel a meghatározott pályára és kint az űrben szerelnék össze. érthetően nehéz a feladat, hiszen rengeteg, a földön előre elkészített lakóépületet, raktárat és kutatóhelyiséget kellene egyenként felhözni, nem is szólva a személyzetről, az élelmiszer- és üzemanyagkészletről, a tartalékrakétákról és a tömegtelen műszerről. ezzel szemben, ha az űrállomást például a mindössze 22 kilométer hosszú, 7 kilométer vastag eroson építenék fel, a kisbolygó természetes, vagy mesterségesen kivájt űregeiben lehetne elhelyezni a „munkásszállásokat„ a laboratóriumokat, a raktárakat, stb. sőt még a vizet sem kellene a földről szállítani, mert a helyszínen lehetne kitermelni a kisbolygó közetelbe zárt szerkezeti vizet, mint ahogyan más célokra is fel lehetne használni az ott kibányászható nyersanyagokat. s az ilyen apró kisbolygók pályáját szükség esetén meg is lehetne változtatni. ilyen módon megfelelően beirányozott rakétákkal például az erosi aránylag kis energia felhasználása árán a nap körül keringő bolygóból akár a föld félig természetes, félig mesterséges bolygójává is át lehetne alakítani.

hogy a tervből valóság lesz-e, az még kérdéses, hiszen rendkívüli nehézségek leküzdését igényli. elvileg azonban nem megoldhatatlan, sőt a tudomány és a technika rohamos fejlődésének korában még gyakorlatilag sem minősíthető megvalósíthatatlannak. /mti/

10.14/a

- 7 -

bb 13. rendelkezés az alsó- és középfoku oktatási intézmények dolgozóinak szervezett étkeztetéséről

i vg/gg-lm zs

1963. november 30.

a munkaügyi miniszter - a művelődésügyi miniszterrel, a pénzügyminiszterrel, a pedagógusok szakszervezetével és a szakszervezetek országos tanácsával egyetértésben rendelkezést adott ki az alsó- és középfoku oktatási intézmények dolgozóinak üzemi /iskolai/ étkeztetéséről. a rendelet lehetővé teszi - az oktatásügyi dolgozók - döntően a falusi pedagógusok - kedvezményes étkeztetését. a munkaügyi közlöny legutóbbi számában megjelent rendelkezés hatálya az iparitanuló intézetek és az egészségügyi szakiskolák kivételével az ország valamennyi alsó- és középfoku oktatási intézményére kiterjed.

a rendelet értelmében az oktatásügyi dolgozók szervezett étkeztetését elsősorban diákotthonban, menzán, gyógypedagógiai vagy gyermekvédelmi intézményben biztosíthatják. napközi otthonban az oktatásügyi dolgozók akkor étkezhetnek, ha a helységben az említett intézmények közül egy sem működik, illetve, ha étkeztetésük a felsorolt intézményekben akadályozná az oktató-nevelőmunkát. az étkeztetés csak az esetben engedélyezhető, ha az ugyanott ellátott tanulók számát emiatt nem kell csökkenteni.

kimondja a rendelet, hogy az étkezési igények elbírálására a járási, városi /budapesten a kerületi/ tanács végrehajtó bizottságának elnöke jogosult, a pedagógusok szakszervezetének járási, városi, kerületi bizottságával egyetértésben. az általános iskolai és óvodai napközi otthonban a beiratkozott gyerekek, az oktatásügyi dolgozókon, valamint a védőnőkön kívül más nem étkeztethetnek./mti/

--

bb 15. „a helység kalapácsa,, színpadon

vid fm/tné-lm fm

1963. november 30.

csakó sándor, a decsi művelődési ház igazgatója dramatizálta petőfi sándornak a helység kalapácsa című költeményét. a színpadra átirított történetet a művelődési ház színjátszói a költő születése 141. évfordulója alkalmából petőfi-émlékesten mutatják be a községben, majd előadják a szomszédos sárközi falvakban is./mti/

10.25/lm

--

bb. 16. a martonvásári hibridek az alföld legjobb kukoricafajtái

vid/j/a/ká

1963. november 30.

a nagykunsági mezőgazdasági kísérleti intézet kisujszállási öntözési telepén folytatott kísérletek tanúsága szerint az alföldön, a nagykunságban csak úgy, mint a jászságban a martonvásári hibridkukorica-fajták termesztése bizonyult a legeredményesebbnek. a martonvásári 1-es fajta 65 mázsa, a martonvásári 53-as 60 mázsa, a martonvásári 40-es pedig öntözéssel 55 mázsa májusi morzsolt termést adott az idén holdanként. a réti agyagtalajba és a mezősegi vályogtalajba ültetett kukoricát 300 mázsa istállótrágyával, majd 200 kiló szuperfoszfáttal, s ugyanannyi pétisóval táplálták. a tenyész-időszakban pedig barázdás módszerrel rendszeresen öntözték. a kedvező kísérleti eredmények alapján a következő években zömmel martonvásári fajtákat termeszté- nek szolnok megye egész területén./mti/

--

bbb. 18. strand-óvoda, új medencék, fürdőházak épülnek az ujszegedi partfürdőn

vid/te/a/ki

1963. november 30.

az ujszegedi partfürdő területén nagyszabású bővítési munkák kezdődtek, hatalmas földgyalu egyengeti a homokos talajt, új medencék földmunkáihoz fogtak hozzá, új fürdőházak épülnek.

az elmúlt években készült két, egyenként ezer négyzetméteres melegvízű medence mellé három egybefüggő, vízfolyosóval összekötött, ülőpadokkal ellátott betonmedence épül.

öt új fürdőház építkezése is megkezdődött. ezekben kabinok, társalgók és tetőteraszok szolgálják a vendégek kényelmét. megkezdődtek az előkészületei az ugynevezett strand-óvoda építkezésének is. ennek színes, műanyagtetős csarnokában kis ágyakon pihenhetnek a gyermekek, szakképzett óvónők, gondozók felügyeletével. a szabadban medencék és napernyős asztalok, virágágyak tornafelszerelések, játékok várják a kicsinyeket. a „gyermekparadicsomot,, nagy csónakázó körmedence övezi majd, amelyben mesterséges vízáramlattással usztatják a kis alumíniumcsónakokat.

ezekon kívül modern bisztró és kivilágított szökőkút épül a partfürdőn./mti/

--

10.45/a

- 9 -

mo

bb. 17. mélyítik a balatoni kikötők medrét

vid/te/a/ki

1963. november 30.

a nyári üdülési idény befejeződésével, a hajójáratok megritkulásával csaknem minden balatoni kikötőben megjelentek a vízügyi igazgatóság balatoni szakaszmérnökségének jellegzetes gépóriásai, motorgépek, hogy elvégezzék a feltöltődött, eliszaposodott részekben a medermélyítési munkákat, eddig a balatonlellei, a szemesi, a boglári, a balatonfenyvesi és a badacsonyi kikötőkben mélyítették a medret, s ha az időjárás továbbra is kedvező marad, ezután kerül sor a többire. különösen az északi parton erős az iszaposodás, ezért a gépek legnagyobb részét erre az oldalra irányították./mti/

--

bb. 19. háromezeröttszáz új cserépkályha a nyírségi, a borsodi és a debreceni környéki falvakban

vid/te/a/ki

1963. november 30.

a sárospatakon készülő cserépkályhákat egyre nagyobb számban vásárolják a környező megyék falvainak dolgozói. a gyár a lakosság kérésére miskolcon, sárospatakon és debrecenben cserépkályha-építő részleget szervezett. a szakiparosok tavasz óta a gyárban készült csempékből nagyobb részt a nyírségi, a borsodi és a debreceni környéki falvak házaiban 3.500 cserépkályhát építettek./mti/

--

bb. 20. filmklub dunaujvárosban

vid/fm/tné/a/fm

1963. november 30.

dunaujvárosban az amatőr-kisfilmesek - a már működő fotóklub önálló részeként - a bartók béla művelődési házban filmklubot alakítottak. céljuk a tagok szakmai ismereteinek bővítése, az elméleti képzés és ezt követően a gyakorlati munka tökéletesítése.

tervbe vették, hogy jövőre dunaujváros fejlődéséről, dolgozóinak életéről készítenek filmeket./mti/

10.50/Lm

--
-10-

Kra

bb 21. vibrációs mélyfurás - új eljárással meggyorsítják a homokkutatást

vid te-lm ki

1963. november 30.

a dunántúli kutató-furó vállalat főmérnöke, jolsvai artur új megoldású mélyfurógépet szerkesztett. ez a furó nem lassan forogva hatol a mélybe, hanem, a földbevert oszlophoz hasonlóan, kisebb szakaszokban tör be a talajrétegekbe. a mélyfurószerkezet lesüllyesztéséhez szükséges ütésekét különleges gép mérli a furódaruzatra, amely a rezgőmozgást kihasználva, félretolja az utját elzáró kőzetdarabokat. az eddigi tapasztalatok szerint a földfelszíntől számított 20-25 méter mélységig alkalmazható leggazdaságosabban ez az úgynevezett vibrációs furószerkezet. különösen a lazább, porhanyós talajoknál jelentősen megrövidíthetik a geológiai kutatások idejét, mert a földbe valóssággal „belevert”, felderítő szerkezet a réginél háromszor gyorsabban, percenkint két métert halad előre.

a sikeresen kipróbált szerkezettel elsősorban a homoktelepek kutatását gyorsíthatják meg. a fehérvárcsurgói homoküzemet kiszolgáló bánya korábban ismeretlen készleteit hasonló elven működő szerkezet derítette fel és egymaga végezte el a három gépre tervezett munkát. a jolsvai-féle szerkezetet már üzemszerűen alkalmazzák./mti/

--

bb 22. elkészült a sífelvonó a sátoraljaujhelyi magashegyen

vid te-lm ki

1963. november 30.

sátoraljaujhely lakosai - az üzemek és sportkörök anyagi támogatásával - nyolc évvel ezelőtt kezdték meg sípálya kialakítását a magashegyen. először a zemlénhegyi erdőgazdaság dolgozóinak segítségével a hegy északi oldalán 1 800 méter hosszú műle-sikló pályát építettek.

az erdészek támogatásával az idén - csehszlovák tapasztalatok felhasználásával - a hegy legmeredekebb 700 méteres szakaszán „síliftet”, is készítettek. ez végtelen drótkötépálya, amely a síelőket felvontatja a hegyre. szerelését igen ötletes módon oldották meg. a drótkötelet tartó konzolokat a pálya melletti fákra erősítették. az emelkedőn négy kilométeres sebességgel haladó felvonóról gombnyomással ott kapcsolhatják le magukat a síelők, ahol éppen kedvük tartja. a felvonópálya próbaüzemelését a napokban sikeresen megtartották. elhatározták, hogy jövőre a „síliftet”, a lesiklopálya teljes hosszában megépítik és úgy „korszerűsítik”, hogy a nyári kirándulók is használhassák. az 510 méter magas hegy tetején, szintén társadalmi munkával, kilátótorony épül.

a sátoraljaujhelyi dolgozók és a sportkörök tagjai a magashegyi sípálya kialakításán nyolc év alatt csaknem egymillió forint értékű társadalmi munkát végeztek./mti/

11.10/Lm

--
-11-

Me

bb. 23. nők akadémiai tolna megyében - háromszáznál több előadás a falvakban

vid/fm/tné/a/cz

1963. november 30.

tolna megyében 40-45 községben rendezik meg a nők akadémia-ját. megyszerte háromszáznál több előadáshangzik majd el a nőket érdeklő különféle témákról. a szekszárdi és a pálfai nőtanács „kismamák tanfolyamával”, illetve „anyák iskolájával”, is bővítette az akadémia-t. a programban élménybeszámolók, békeestek is szerepelnek./mti/

bb. 24. száznál több csapágytípus készül debrecenben

vid/te/a/ki

1963. november 30.

a magyar gördülőcsapágy művek debreceni üzemében az idén több mint hétmilliócsapágy készül. az üzemből jelenleg száznál több csapágytípust tartanak nyilván és minden évben az igényeknek megfelelően növelik a választékot. erre főleg azért van szükség, mert bővül az üzem exportterülete. a kgst országokon kívül legutóbb már az egyesült arab köztársaságba is érkeztek debreceni csapágyak, kuba pedig nemcsak csapágyakat, hanem csapágygolyókat is rendelt./mti/

bb. 25. 2000 vagon zöldséget és burgonyát tárolnak a borsodi iparvidék téli ellátására

vid/j/a/ká

1963. november 30.

a borsod megyei mezőgazdasági értékesítési központ rövidesen befejezi a borsodi iparvidék téli zöldségellátására szolgáló készletek tárolását. az idén csaknem 2000 vagon zöldségfélével készülnek fel miskolc, ózd, kazincbarcika és a borsodi bányavidék téli ellátására. legnagyobb mennyiségben burgonyát, ezenkívül jelentős mennyiségű vöröshagymát, valamint gyökérezöldséget, káposztaféléket raktároztak. nem lesz hiány almából sem; eddig mintegy 150 vagonnyi került a fagyoktól védett pincékbe.

a készleteket a fogyasztóközpontoknak megfelelő központban, így többek között miskolcon, kazincbarcikán helyezték el, így a legnagyobb téli hidegekben és hófúvás esetén is zavartalanul tudják az árut rendeltetési helyére továbbítani./mti/

11.25/a

- 12 -

bb. 26. 15 éve együtt - megalakulásának évfordulóját ünnepli baranya négy legidősebb termelőszövetkezete

vid/j/a/ká

1963. november 30.

most ősszel ünnepli megalakulásának 15. évfordulóját baranya megye négy legidősebb szövetkezeti gazdasága: a dunaszekcsői egyetértés, a lippói béke öre, a pécs-reménypusztai új élet és a villányi új alkotmány tsz. a termelőszövetkezeti tanács megyei irodájának munkatársai okmányok, jegyzőkönyvek és a még élő alapítótagok elbeszélései nyomán most rekonstruálják a másfél évtizeddel ezelőtti eseményeket.

1948. őszén a négy baranyai faluban 56 parasztember 390 hold juttatott vagy bérelt földön hozta létre az első közös gazdaságokat. annakidején az akkor már országosan ismert sarkadi vörös csillag szövetkezet példája készítette őket erre a lépésre. kis közösségeik, táblás csoport, „közös termelő csoport”, és hasonló neveken működtek. rendkívül nehéz volt az indulásuk. a dunaszekcsői alapítók például maguk gyűjtögették össze az anyagot és maguk építették fel az első közös otlat. a lippói szegény-parasztok három lóval kezdték a gazdálkodást. a munkaegységet akkor még nem ismerték. pontrendszer volt: minden munkában eltöltött óráért egy pontot kaptak a tagok. a négy csoport 15 év előtti közös vagyona mindössze párezer forint volt. ma dunaszekcsőn, Lippón, pécs-reménypusztán és villányban 1937 tag gazdálkodik közösen, csaknem 13.000 hold földön. munkájukat a gépállomások traktorain kívül - 56 erőgép és gépkocsi segíti. közös vagyonuk értéke megközelíti az 56 millió forintot.

a jubiláló baranyai termelőszövetkezeteknek a megyei tanács végrehajtó bizottsága oklevelet adományoz. emléklapot kap az a 15 alapító tag, akik öt és félezer napon át jóban-rosszban kitartottak egymás mellett, s jelenleg is a szövetkezeti gazdaságban dolgoznak. a legkiválóbbakat kormány, - illetve miniszteri kitüntetésre terjesztik fel. a tél folyamán jutalomújdulásra küldi őket a termelőszövetkezetük./mti/

11.32/a

- 13 -

bb. 27. az erősebb segíti a gyengébbet a zárszámadások elkészítésében

vid/j/a/ká

1963. november 30.

a somogyi termelőség-tervezési munkáinak ellenőrzése során megállapították, hogy mintegy 50 közös gazdaságban a könyvelés nem naprakész, a bizonylati fegyelem és rend igen sok kívánnivalót hagy maga után. ezeken a helyeken nincs megfelelően képzett pénzügyi szakember. a megyei párt és tanács végrehajtó bizottságának kezdeményezésére most a termelői munka irányításában nagyszerűen bevált „erősebb segítse a gyengébbet”, mozgalmat a zárszámadások elkészítésére is kiterjesztik.

a tapasztalt közös gazdaságok szakmailag legjobban képzett könyvelői saját feladatuk ellátása mellett hetenként legalább két napon segítenek majd a gyengébb termelőség-tervezési zárszámadási előkészületeiben, hogy 1964. január 31-ig pontos képet kapjanak a gazdaság vagyoni helyzetéről és jövedelméről. /mti/

--

bb. 28. 250 lakóházat tataroztak az idén kőszegen

vid/fm/tné/a/fm

1963. november 30.

a történelmi multu kőszegen 68 műemléket és 52 műemlékjellegű épületet tartanak nyilván, ezeknek megóvására, karbantartására nagy gondot fordít a városi tanács és a lakosság. az értékes műemlékeken kívül nem hanyagolják el a lakónházak szétépítését sem. ebben az évben több mint 250 lakóházat tataroztak, öltöztettek új köntösbe. állami erőből mintegy 8 millió forintot költöttek az épületek rendbehozatalára, s a háztulajdonosok is szinte egymással versengve csináltatták lakóházaikat. jellemző a nagyfokú munkára, hogy ebben az évben a tatarozásokhoz több festőanyagot vásároltak, mint a megelőző hat évben összesen. /mti/

--

bb. 29. megkezdődött a „tavaszi”, szőlőtelepítés a mátra alján is

vid/j/a/ká

1963. november 30.

a mátra-alji híres borvidéken a termelőség-tervezési gazdák a rendkívül kedvező időt kihasználva - hasonlóan az ország néhány más borvidékéhez - már az ősszel megkezdték a tavaszra tervezett szőlőtelepítéseket. az elmúlt napokban 140 holdon került földbe a nemesített oltvány. több termelőség-tervezésben, mint az atkári új élet, a detki szabadság és a kishánai hunyadi tsz-ben még a tél beállta előtt befejezik a tavaszra előirányzott telepítést. egyidejűleg irtják a direkt-termő szőlőket, és helyükre nemes csemege- és borszőlő fajtákat ültetnek. az idei telepítések mintegy 30 százaléka olaszrizling, 60 százaléka pedig sasza lesz. /mti/

--

11.40/a

- 14 -

Mo

bb 30. 13 új művelődési intézmény vas megyében

vid fm/tné-lm fm

1963. november 30.

jövőre 13 művelődési otthon és klubház épül vas megyében. ilyen intézménnyel gazdagodik többek között szergény, ahol az építkezéshez főként helyi anyagot használnak fel. a hegyháti falvakban - például dőbörhegyen, szarvaskenden, sótonyban - is otthont kaptak a kultúra. az őrsgéi községek közül apátistvánfalva, farkasfa, kétvölgy épít művelődési otthont, illetve klubházat. apátistvánfalván járási uttorótábor is létesítenek. /mti/

--

bb 31. csaknem egymilliárd forint értékű építkezést végeznek a termelőség-tervezési brigádok - a vártnál kisebb arányú lesz az elmaradás

i ie-lm ká

1963. november 30.

az idei népgazdasági tervnek jelentős részét képezik a termelőség-tervezési brigádok építkezései. a mezőgazdaság gazdasági évének befejeztével és egy hónappal a naptári év vége előtt az mti munkatársa tájékoztatást kért a földművelésügyi minisztérium beruházási igazgatóságán a termelőség-tervezési beruházások helyzetéről.

a termelőség-tervezésekben a terv szerint az idén keréken kétmilliárd forint értékű építkezést kell megvalósítani, s ez mintegy 2000 közös gazdaságban több mint 7000 újlétesítményt jelent. az év elején és még később is úgy látszott, hogy - elsősorban a hosszúra nyúlt, rendkívül kemény tavalyi tél, illetve ennek az építőiparban jelentkező következményei miatt - a tervnek jelentős része teljesítetlen marad. most már azonban nyilvánvaló, hogy az elmaradás a vártnál kisebb lesz. ezt elsősorban az a tény teszi lehetővé, hogy azoknak az építkezéseknek egy részét, amelyeket az építésügyi minisztérium vállalatok nem vállaltak, év közben átcsoportosították a termelőség-tervezések házi építőbrigádjaihoz. ez az átcsoportosítás is hozzájárult ahhoz, hogy a szövetségi építőbrigádok terve az eredeti előirányzathoz képest csaknem 50 százalékkal növekedett, s így csaknem egymilliárd forint értékű építkezést végeznek el. munkájukat nagymértékben megnehezíti viszont, hogy nem áll rendelkezésükre elegendő építőanyag, mivel ezt már nem kapták meg az állami vállalatoktól. további problémát okozott, hogy a szövetségi brigádok tagjainak száma csökken.

/folyt.köv./

11.45/a

- 15 -

Mo

bb 31. /csaknem egymilliárd...1.folyt.-/ Lm

a házi építkezések volumenének nagyarányú növelését ilyen körülmények között csak úgy lehetett elérni, hogy egy év alatt 8 százalékkal nőtt a brigádok munkájának termelékenysége. ennek alapja: a brigádok koncentrációja, átlagos létszámuk növelése. az öt tagunál kisebb brigádok száma a felére csökkent, a 20 taguaké megkétszereződött, a már eleve nagyobb, jobban felszerelt tsz-közi építőbrigádokban pedig csaknem tízszer annyian dolgoznak, mint két évvel ezelőtt.

a jelenlegi állapot szerint - ha az időjárás továbbra is kedvező marad - a termelőszövetkezeti építkezések tervét 95 százalékra teljesíthetik. ez természetesen nem jelenti azt, hogy a megkezdett épületeknek 95 százalékát átadják az év végéig rendeltetésének. egyrészt azért, mert a kisebb, befejező munkák igen sok épületben maradtak el, másrészt azért, mert az épületek egy részét eleve jövő évi befejezésre tervezték. mindent összevetve, az idén, illetve a jövő év elején mintegy 50 000 szarvasmarha, csaknem 100 000 sertés és nem egészen egymillió baromfi elhelyezésére készülnek új épületek. a tojóházaknál - bár ezekre különösen nagy gondot fordítottak - az átlagosnál nagyobb az elmaradás, mert vastető-szerkezetük tervét az év közben módosítani kellett.

az átlagosnál kedvezőbb viszont a helyzet a járulákos beruházásoknál. a villamosítás, kut- és utépités tervét csaknem maradéktalanul teljesítik az idén./mti/

--

bb 34. piaci hírek

i nj/j-lm ká

1963. november 30.

a nagyvásártelepre szombaton reggel 22 vagon és 170 tehergépkocsi áru érkezett. a vagonszállítmányok így oszlottak meg: 1 vagon fejeskáposzta, 5 vagon kelkáposzta, 1 vagon cékla-répa, 1 vagon süttők, 9 vagon alma, 2 vagon mandarin és 3 vagon tojás.

szombaton 2 vagon mandarin érkezett görögországból, hétfőre várják a görög narancs befutását is. mindkét termék fogyasztói árát hétfőn reggel állapítják meg./mti/

--

12.05/a

- 16 -

Meg

bb. 32. 42.000-ról 12.000 tonnára csökkent a vaskohászat hengerelt-áru adóssága

1/sl/lk/a/cz

1963. november 30.

a vaskohászat számára igen nehéz volt az 1963-as esztendő. a nagy tél, s nem utolsó sorban a dunai vasműben tapasztalt szervezetihiány miatt az év első felében mintegy 42.000 tonna hengerelt áru gyártásával elmaradt az iparág. problémák voltak a kohók munkájában is, 15.000 tonna nyervasat a német demokratikus köztársaságtól kellett kölcsönkérnünk, amit jövőre adunk vissza. a jelentékeny elmaradás felszámolására a kgm vaskohászati igazgatósága, majd az iparág üzemei részletes tervet készítettek, ezeknek végrehajtása jó ütemben halad. a dunai vasmű első félévi tartózkodásának törlesztésére az ország többi hengerművei vállalkoztak, a dunai vasműben pedig műszaki intézkedéseket tettek a munka javítására. augusztus óta már ez a fontos üzemünk is teljesíti tervét, a többi gyár pedig tervén kívül a dunai vasmű korábbi adósságait is fokozatosan törleszti. a 42.000 tonnás hengereltáru-adósság 12.000 tonnára csökkent, s a kgm vaskohászati igazgatóságtól kapott tájékoztatás szerint most már biztosra vehető, hogy az év végére meglesz az 1,635.000 tonna hengereltáru, tehát az a mennyiség, amit az éves terv előír. *Vkülönféle*

a terv számszerű teljesítésével azonban még nem old meg minden feladatot a magyar vaskohászat. a minőség javításában, a műszaki fejlesztésben is jelentős az elmaradás. finom lemezáruból kevesebbet gyártottak a tervezettnél, a hiányt külföldi vásárlással kellett pótolni. most részletesen felülvizsgálták a vaskohászat gyártmányainak összetételét és intézkedtek, hogy a legközelebbi jövőben növekedjék a finomlemezek aránya, s üzemszerűen megkezdhessek az eddigieknél gazdaságosabb kohászati termékek gyártását. ráternek például ugynevezett könnyített szelvények előállítására, amelyeknek súlya 5-25 százalékkal kisebb a régieknél. még a 2. öt éves terv időszakában megkezdik olyan finomabb alapanyagok gyártását, amelyek például motorkerékpár lánchevevények, amputtareszelők alapanyagaként is felhasználhatók.

az iparág vezetői gondoskodtak arról is, hogy egy esetleges újabb kemény tél szállítási nehézségei se okozhassanak a tavalyihoz hasonló fennakadást. a dunai vasműnek akkora érc-tartaléka van, hogy március végéig még az utánpótlás elmaradása esetén is zavartalanul tud dolgozni. a lenin kohászati műveknek február végéig elegendő az érckészlete. a kokszt szállítmányok is meggyorsultak, csupán a mészke kevés. pedig az utóbbi probléma viszonylag könnyebben megoldható, mert a nagyrészt külföldről érkező ércel és kocszal ellentétben a mészkevet hazai üzemek szolgáltatják./mti/

--

12.15/a

- 17 -

Meg

bb. 33. mintegy hétmilliárd köbméter öntöző-vizről kell gondoskodni magyarországon

i/sb/gg/a/vg

1963. november 30.

az öntözés vízszükségletét eddig tapasztalati úton, becsléssel állapították meg a szakemberek. most a vizgazdálkodási tudományos kutatóintézetben dr. szesztay károly tudományos osztályvezető-helyettes irányításával pontos számításokkal határozták meg a kutatók, hogy magyarország területén mennyi víz kell az öntözéshez. ezt megelőzően a kárpát-medencében és az alpok nyugati részein összesen 58 vizgyűjtő területet tanulmányoztak, s 30-40 évre visszamenően adatokat gyűjtöttek a csapadékról, a párolgásról, s a talaj felszínén elfolyó vizről.

az új módszer szerint a talaj és a növényzet párolgásának megállapítása a legfontosabb, mert annyi öntözővizről kell gondoskodni, mint amennyit a terület a kapott csapadékon felül is hasznosíthat, vagyis el tud párolgztatni. a vizsgálatok alapján most már elvégezték a számításokat. magyarország évente 35 milliárd köbméter csapadékot kap. ebből ötmilliárd köbméter víz azonban a folyókba kerül és elhagyja az országot. jelenleg tehát 30 milliárd köbméter víz párolog el az ország területéről, de a vizsgálatok kiderítették, hogy a talajnak és a növényzetnek az válna javára, ha még hétmilliárd köbméter vizet kapna, illetve párologtatna el. ez négyszerannyi víz, mint amennyit a balaton tárol. az öntözést viszont a legszárazabb időszak 150 napján kell elvégezni, ami azt jelenti, hogy másodpercenként átlagosan 500 köbméter öntözővizről kell gondoskodni az országnak, vagyis majdnem hatszor annyiról, mint jelenleg. a magyar folyók lehetővé teszik ennek a feladatnak a megoldását, bár a tiszsa-környéki, különösen százrat területeken még igen sok munkát kell elvégezni. /mti/

bb. 35. módosul a 7-es és a 7/c autóbusszjárat utvonala

h/hbj/a/vg

1963. november 30.

a fővárosi tanács közlekedési igazgatósága közli, hogy az astória gyalogos aluljáró megnyitásával egyidejűleg lehetővé válik a rákóczi ut és a kossuth lajos utcán át a közúti forgalom megindítása. december 1-től, vasárnap üzemkedettől a 7, 7/c autóbusszjáratokat mindkét irányban kecskeméti utca, károlyi mihály utca, kossuth lajos utca, rákóczi ut utvonalon közlekedtetni. közli továbbá, hogy az „n” jelzésű autóbusszjáratot december 2-től, hétfőtől, üzemkedettől a 19-es autóbusszjárat utvonalaán 19/b jelzéssel a vörösmarty térig közlekedtetni. /mti/

12.25/a

--
- 18 -

bb. 36. korszerű konyhát, ebédlőt és öltözőt kapott a ferihegyi repülőtér személyzete

t nbj/te-lm vg

1963. november 30.

a ferihegyi repülőtérrel ma már 21 európai és tengerentúli nagyvárosba indulnak malév gépek. a gépek irányítása, kezelése több mint 1500 dolgozót foglalkoztat. a műszaki és a kiegészítő személyzetnek eddig nem volt megfelelő üzemi étterme és öltözője. a közlekedés- és postaügyi minisztérium közreműködésével mintegy hatmillió forintos költséggel új öltözőt, korszerű, gépesített konyhát és üzemi éttermet építettek a ferihegyi repülőtéren. az új létesítményt szombaton délelőtt római rudolf közlekedés- és postaügyi miniszterhelyettes ünnepélyesen adta át a repülőtér dolgozóinak. /mti/

bb. 37. guineai kereskedelmi delegáció érkezett magyarországra

gk/a/cz

1963. november 30.

framoi bérétének, a guineai kereskedelemügyi minisztérium külkereskedelmi igazgatójának vezetésével négytagú kereskedelmi delegáció érkezett budapestre. a guineai vendégek tárgyalásokat folytatnak az 1964. évi magyar-guineai árucsereforgalom kérdéséről. /mti/

bb. 38. ezer rádió terven felül - bucsu a ,, pacsirtától,, és a rádiógyártástól az orionban

i/kf/kf/a/vg

1963. november 30.

mozgalmas évet, sőt évtizedeket zárt le az idei november az orion gyárban. szombaton került a rádiószalagról az utolsó az 612-es készülék, amely egyben a rádiógyártás befejezését is jelentette az orionban. jövőre a rádiók helyett már mikrohullámu berendezéseket készít az üzem.

mozgalmas év volt a rádiógyártásban az idei, hiszen jó ideig jelentős elmaradással küzdött az üzem. ennek ellenére november 30-ig nemcsak az elmaradást pótolták, hanem ezer készülékkel többet is adtak annál, mint amennyi a tervükben volt.

/folyt.köv./

12.30/lm

-19-

bb 38. /ezer rádió...1.folyt./a

a rádiógyártásban nagymúlt üzem méltón ,, bucsuzott,, tehát régi termékeitől, s legmodernebb készülékétől, a ,, pacsirtától,, az orionban 1926-ban kezdődött a rádiógyártás. azóta az első detektoros készüléktől az ar 612-esig 234 típus különféle változata került ki a gyárból. a több mint három és fél évtized alatt két és félmillió rádiót gyártottak, amelynek egy része eljutott a világ minden tájára, 50-60 országba. az utolsó típusú, a négyhangszórós, nyomtatott áramkörös ar 612-es csúcscsúper készüléket - amely a nemzetközi piacon is jelentős tekintélyt vívott ki magának - nem kell már különösebben bemutatni a közönségnek. 1959-óta hetvenötzetet készített belőle az üzem, harmincháromzetet exportra, főleg tőkés, angol, svéd, francia, belga, holland és svájci megrendelésre.

azzal, hogy az orionban befejeződött a rádiógyártás, az ar 612-es nem tűnik el sem a hazai, sem a külföldi piacról. a székesfehérvári vtrgy - az oriontól kapott szerszámok, tervek, gyártási dokumentációk alapján - januártól folytatja gyártását./mti/

--

bb. 42. elektronikus műszerrel folytatják a kutatást az arany solidusok szikáncsi lelőhelyén

1/tz/gk/a/cz

1963. november 30.

újabb fordulathoz érkezett a szikáncsi aranylelet ügye.

vasárnap dr. kerek józsef, a magyar nemzetközi múzeum főigazgató-helyettese csanda ferenc mérnökkel és zalavári tiber technikussal kivonul a helyszínre, hogy a csanda-zalavári-molnár-petrikovics féle elektronikus kutatóműszerrel pásztázzák végig a környéket. ez az új magyar műszer ugyanis ,, megérzi,, a föld alatt rejtőző fémtárgyakat is, s ha ilyenekre bukkan, részint egy mutató kilengésével, részint éles, sipoló hanggal jelzi a leletet.

remélik, hogy ha egyáltalán vannak még a környéken további eltemetett solidusok, vagy bármilyen más fémtárgyak, most ezek is előkerülnek másfél évezredes sírjukból./mti/

--

13.00/a

- 20 -

me

bb. 39. a belügyminisztérium országos rendőrfőkapitányságának közleménye

k/sr/a/cz

1963. november 30.

a belügyminisztérium országos rendőrfőkapitányság/értesíti az ország lakosságát, hogy az 1/1954/1.9/ bm. sz. rendelet értelmében a rendőrkapitányságok 1964. január 15-től folyamatosan kicserélik azokat a személyi igazolványokat, amelyeknek érvényességi ideje 1964, illetve 1965 évben lejár.

a személyi igazolványok kicserélését községenként, lakókörzetenként vagy munkahelyenként meghatározott helyen és időpontban az állandó lakóhely szerint illetékes járási, városi, városi kerületi rendőrkapitányságok végzik.

azok az állampolgárok tehát, akiknek személyi igazolványa 1964 vagy 1965 évben lejár, a rendőrkapitányságok által megjelölt helyen és időpontban kötelesek személyi igazolványuk kicserélése végett megjelenni.

azon állampolgárok személyi igazolványait, akiknek munkahelye állandó lakóhelyüktől 100 km távolságon túl van és ott ideiglenes lakosként be vannak jelentve, az ideiglenes lakóhely szerint illetékes járási, városi, városi kerületi rendőrkapitányságok is kicserélik.

a személyi igazolvány kicserélése végett a személyi igazolvány tulajdonosának személyesen kell megjelenni. a járóképtelen betegek személyi igazolványát - ha gyógyulásuk előreláthatóan egy éven belül nem várható - a rendőrkapitányságok a helyszínen is kicserélik. a járóképtelenséget sztk, vagy tisztii orvosi igazolással kell igazolni.

a személyi igazolvány kicserélésének részleteiről a helyi rendőrhatalóságok hirdetmény útján tájékoztatják a lakosságot.

az országos rendőrfőkapitányság kéri a lakosságot, hogy a torlódások elkerülése végett a helyi rendőrhatalóságok idevonatkozó rendelkezéseit és az általuk megjelölt határidőt maradéktalanul tartsa be.

az országos rendőrfőkapitányság egyidejűleg értesíti a lakosságot, hogy a személyi igazolványok kiadásához, kicseréléséhez az eddig használt négyszelvényes bejelentőlap helyett kétszelvényes bejelentőlapot rendszeresített.

az új - zöld nyomású - nyomtatványt ,, bejelentő személyi igazolvány kiadásához ,, elnevezéssel a postahivatalok és dohányboltok hozzák forgalomba.

a lakásváltozások be-és kijelentését továbbra is az eddig használt nyomtatványokon kell teljesíteni.

belügyminisztérium
országos rendőrfőkapitányság. /mti/

13.00/Lm

- 21 -

me

bb 40. megnyitá ruisz györgy festőművész kiállítása a derkovits-teremben

t tf/gk-lm fm

1963. november 30.

a derkovits gyula-teremben üzenet „,somogyországból,, címmel szombaton ünnepélyesen megnyitották ruisz györgy festőművész kiállítását.

az ünnepségen dr. fehér zsuzsa művészettörténész mondott beszédet és ismertette a képcsarnok vállalat legújabb bemutatójának anyagát. a tárlaton a mester - az egykori szőnyi-tanítvány - mintegy 30 olajfestményét és akvarelljét láthatják a művészetbarátok.

a kiállítást december 14-ig tekintheti meg a közönség.
/mti/

--

bb 41. hevesen tartotta ülését az országgyűlési képviselők heves megyei csoportja

vid fm/tné-lm fm

1963. november 30.

az országgyűlési képviselők heves megyei csoportja szombaton ülést tartott heves községben. magyar istván, a járási tanács vb elnöke beszámolt a tanácsstagok munkájáról, valamint a tanácsok és a termelőszövetkezetek kapcsolatáról. az országgyűlési képviselők a hevesi járásban több termelőszövetkezetet látogattak meg, ahol tájékoztak az időszerű munkák helyzetéről./mti/

--

bb 43. szovjet államférfiak távirata dobi istvánhoz és kádár jánoshoz

k gk-lm fm

1963. november 30-

n.sz. hruscsov, a szovjetunió kommunista pártja központi bizottságának első titkára, a szovjetunió minisztertanácsának elnöke és l.i. brezsnyev, a szovjetunió legfelső tanácsának elnökségének elnöke táviratban köszönte meg dobi istvánnak, az elnöki tanács elnökének és kádár jánosnak, az mszmp központi bizottsága első titkárának, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnökének a nagy októberi szocialista forradalom 46. évfordulója alkalmából küldött jókívánságait./mti/

13.14/a

-- 22 -

me

bb 44. művelődési otthont avattak a vas megyei boba községben

vid fm/tné-lm fm

1963. november 30.

a vas megyei boba községben szombaton adták át rendelkezésének a mintegy egymillió forintos beruházással épült művelődési otthonot. az épületben színháztermet, párthelyiséget, klubot, könyvtárat rendeztek be./mti/

--

bb 45. a tit egészségügyi szakosztálya

k tr-lm fm

1963. november 30.

rendezésében dr. magyar imre egyetemi tanár december 3-án 19 órai kezdettel a kossuth klubban beszámolt a cukorbetegségek gyógyításával kapcsolatban olaszországban rendezett nemzetközi tanácskozás tapasztalatairól./mti/

--

bb 46. módosul a 78-as trolibusz járat utvonala

k hjb/vg-lm vg

1963. november 30.

a fővárosi villamosvasut közli, december elsején vasárnap üzemkezdettől, - a baross tér tehermentesítésére a 78-as jelzésű trolibusz járat keleti pályaudvar felé a nefelejts utca helyett a bethlen gábor utcán közlekedik, a garay utcában levő új végállomásig. innen a kossuth lajos tér felé változatlanul a nefelejts utcán át jár./mti/

--

13.10/lm

-23-

Hay

bb. 47. időjárásjelentés

te/a

1963. november 30.

a meteorológiai intézet jelenti 1963. november 30.-án, szombat délben 12 órakor:

párás idő, éjjeli fagyok

az atlanti óceánon mély ciklon, európa fölött ukrainai közép-ponttal fejlett anticiklon található. e légköri képződmények jelenleg alig változtatják helyüket. a kelet-európai anticiklon belső területein reggelenként mínusz 10, - mínusz 15 fokos fagyok vannak, a belőle kiáramló hidegebb levegő közép-európában is érezhető kisebb méretű lehülést okozott.

hazánkban tegnap az ország keleti felében 3-6 órán át süttött a nap, nyugaton ezzel szemben erősen felhős volt az ég, és sok helyen hullott jelentéktelen mennyiségű eső, kékestetűn hószállingózás volt. a hőmérséklet napközben 7-12 fokig emelkedett, ma hajnalra a dunántulon csak 0 - plusz 2, keleten viszont mínusz 1 - mínusz 6 fokig hűlt le a levegő.

budapesten pénteken a hőmérséklet napi középértéke 5.9 fok volt, 2.8 fokkal magasabb mint a sokévi átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 4 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 769 milliméter, alig változik.

várható időjárás vasárnap estig: változó mennyiségű felhőzet csapadék nélkül. holnap megélénkülő délkeleti-déli szél, többfelé reggeli és délelőtti köd. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet keleten mínusz 4 - mínusz 7, nyugaton mínusz 1 - mínusz 4. Legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 4-7 fok között, a ködös területeken 4 fok alatt.

a duna vízállása 251 centiméter. /mti/

--

Kay

13.45/a

- 24 -

bb. 48. megkezdődött a dunántul legnagyobb öntözőberendezésének építése

vid/te/a/ki

1963. november 30.

a közép-dunántul vízügyi igazgatóság néhány hónappal ezelőtt befejezte a 4.600 hold öntözésre alkalmas dunaujvárosi öntözőfürt tervezési munkáit. az öntözőrendszer vizét a dunai vasmű felesleges ipari vize szolgáltatja majd. az idén elkészült a kisapostagi és a dunaujvárosi termelőszövetkezetek 500-500 holdas öntözőtelepe.

a napokban a vízügyi építő vállalat megkezdte az ezer milliméter átmérőjű vascsővezeték fektetését. ezen a három és fél kilométer hosszú vezetéken nyomják majd fel a vizet a 6-os út melletti dombtetőre, s onnan jut a baracs és mezőfalva környéki termelőszövetkezetek, állami gazdaságok földjeire. ez lesz a dunántul legnagyobb korszerű, modern öntözőrendszere, nagyobb mint a balatonaligai öntözőrendszer, amely három és félezer holdat öntöz. a tervek szerint az öntözőrendszer 1965 végére készül el teljesen. /mti/

--

bb. 49. egy hónappal a határidő előtt befejezték pécs legforgalmasabb útjának átépítését

vid/te/a/ki

1963. november 30.

pécsett az utak korszerűsítésével egyik legnagyobb feladatot a várost kelet-nyugati irányban átszelő rákóczi út átépítése jelentette az aszfaltútépítő vállalatnak. ez a munka különös óvatosságot, gondosságot igényelt, mert az útvonal alatt vizmosásokból adódó üregek, középkori eredetű pincék vannak. a beomlási veszély elkerülésére különleges műszerrel vizsgálták végig az utat. ennek jelzései alapján előre megállapíthatták, hol helyezkednek el üregek. az aszfaltútépítő vállalat dolgozói a tervezettnél egy hónappal hamarabb, december 31. helyett november 30.-ra elkészítették az utat, s azon szombaton megindulhatott a forgalom.

/mti/

--

Kay

13.50/lm

-25-

bb 50. csehszlovák drámaíró és magyar színházi szakemberek találkozója a csehszlovák kulturában

t ol/te-lm fm

1963. november 30.

a hazánkban tartózkodó miloslav stehlik állami-díjas csehszlovák drámaíró, a prágai burián színház rendezője szombaton magyar színházi szakemberekkel folytatott baráti beszélgetést a csehszlovák kulturában. a találkozón jelen volt oldrich mohelsky, a budapesti csehszlovák nagykövetség titkára és dr. rudolf holcsik, a csehszlovák kultúra igazgatója./mti/

--

bb 53. a rendőrség felhívása

te-lm cz

1963. november 30.

a rendőrség letartóztatta homor györgy 23 éves budapest 6., kerület majakovszkij utca 110 szám alatti lakost és társát, akik 1962. szeptemberétől 1963. szeptember 28-ig a fővárosban és a balaton környékén autófeltörések sorozatát követték el. a felnyitott gépjárművekből különböző értékeket /rádiókat, fényképezőgépeket, sofőrbundákat, stb./ loptak el. a tettesek beismerték, hogy az alábbi helyeken is követték el bűncselekményt: a szabadság /dagály/ és széchenyi fürdőnél trabant, a szépvölgyi uton volga, a máv kórháznál warszawa, a mom kulturháznál skoda, a vigszínháznál mercedes személygépkocsikat, a gellért fürdőnél, a déli pályaudvar indulási oldalánál, a baross téri, marx téri parkolóhelyeken, a dimitrov téri benzinkútnál, a béke szállónál, a belgrád rakparton, az ó-utcában, a jókai utca körül, a pesti híradó mozinál, a bartók terem előtt, a barcsay utcában személygépkocsikat, a vörösmarty mozinál, a nyugati pályaudvar indulási oldalánál, a madách téri autóparkolóznál, a tejvendéglő előtt és a nagytemplom utcában személy - és tehergépkocsikat törtek fel, ezenkívül az mtk pályánál egy autóbuszból balonkabátot loptak el. mivel fenti esetekben nem érkezett feljelentés a hatósághoz, a 9. kerületi rendőrkapitányság felhívja a károsultakat, hogy saját érdekükben mielőbb jelentkezzenek személyesen budapest, 9. kerület hámán kató utca 9. 1. emelet 119 szám alatt, vagy telefonon a 341-560 111-es mellékállomáson./mti/

--

14.00/-n

--26-

bb 51. megnyitották a szikáncsi aranypénzlelet kiállítását a magyar nemzeti muzeumban

t ol/te-lm fm

1963. november 30.

szombaton a magyar nemzeti muzeumban dr. korek józsef főigazgatóhelyettes megnyitotta a szikáncsi aranypénzlelet kiállítását. a megnyitón résztvett az eötvös loránd tudományegyetem több professzora, budapesti muzeumok főigazgatói, kulturális és tudományos életünk számos képviselője. jelen volt az ünnepségen józó erzsébet, a lelet megtalálója is, akinek dr. fülep ferenc, a magyar nemzeti muzeum főigazgatója átnyújtotta a muzeum elismerő diszoklevelét.

az 1400 késő-római kori aranypénzermét a hódmezővásárhelyi és a szegedi bemutatón két hét alatt tizenhatezren nézték meg. a solidusokat most a magyar nemzeti muzeum disztermében állították ki, s nyolc napon át tekinthetik meg az érdeklődők./mti/

--

bb. 52. eltemették major frigyest, a munkásmozgalom régi harcosát

t/hi/gk/a/sr

1963. november 30.

szombaton a mező imre uti temető ravatalozójából nagy részvét mellett kísérték utolsó útjára major frigyest, a párt és a munkásmozgalom régi harcosát. a végső tiszteletadáson a gyászoló hozzátartozókön kívül megjelent aczél györgy, szerényi sándor, veres józsef, az mszmp központi bizottságának tagjai, gábor istván, a magyar partizán szövetség főtitkára, ott volt a spanyol nép szabadságharcában részt vett nemzetközi brigádok számos magyar tagja, az elhunyt sok ismerőse és jóbarátja.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága nevében szerényi sándor bucsuzott major frigyestől, aki egész életét a hazai és a nemzetközi kommunista mozgalom nagy ügyének szentelte. már kora ifjúságától bekapcsolódott a munkásmozgalomba, amelyhez mindvégig hű maradt. szerény és öntudatos kommunista volt, aki bátran vállalta a legnehezebb feladatokat is. halála nagy veszteség nemcsak a párt, hanem az egész magyar nép számára is, amely odaadó, hű fiát, igazi szocialista hazafit veszített el benne.

a magyar partizán szövetség és a volt spanyol brigádok tagjai nevében dr. felkai dénes, az egészségügyi minisztérium főosztályvezetője bucsuzott az elhunytól, akinek koporsóját azután gyászzene dallamai közben a munkásmozgalmi harcosok temetőjébe, a fővárosi tanács által adományozott diszshelyre vitték. itt schiffer pál, az ibusz vezérigazgatója a volt munkatársak nevében mondott bucsuszavakat. a koporsót az internacionálé hangjai közben bocsátották a sírba, amelyet elborítottak a kegyelet virágai./mti/

14.10/a

--27--

bb.55. a hét végére szólnok és borsod megyében is befejezték az őszi mélyszántást

vid/j n ká

1963. november 30.

a hét végén újabb két megye jelentette, hogy elkészültek az őszi mélyszántással. szólnok megyében több mint másfélezer erdőgép üzemeltetésével szombatra - egy-két kisebb szövetkezet kivételével - befejeződött a nagy őszi munka, az erők teljes bevetésével 250.000 holdnál nagyobb területen forgatták meg a talajt a tavaszi vetésű növények alá. a szántótraktorok azonban még nem tértek pihenőre. a gépeket azokra a területekre csoportosították, amelyeket eddig mentesítettek az őszi talajművelés alól. ha az időjárás továbbra is kedvező marad, decemberben a 42.000 hold ártéri területet, futóhomokot és a futószikket is felszántják. több mint 200 erdőgépet a nyáron mélyszántott, elgyomosodott területre irányítottak.

az ország legészakibb szántóföldjein, borsod megyében ugyancsak szombaton fejezték be az őszi mélyszántást. a tervezett 240.000 holdnál is nagyobb területen forgatták meg a talajt. a 12 borsod megyei gépállomás körzetében több mint 1000 traktor dolgozott, háromezernél több két műszakban, hogy november 30-ra, a vállalt határidőre elkészüljenek. értékes segítséget nyújtottak az ipari munkások. a diósgyőri Lenin konaszati művektől, a borsodi szénbányászati trösztől, a borsodi vegyikombináttól és máshonnan több mint 200 traktorvezetéshez értő ipari dolgozó vállalt önkéntes munkát a mélyszántás befejezéséig, a traktorok még nem pihennek. a hosszantartó kedvező őszi időjárás hatására ugyanis a nyári mélyszántást kapott földek elgazosodtak, nem egy helyen olyan magasra nőtt a dudva, hogy szükségessé vált az újraszántás. eddig több mint 15.000 holdon forgatták meg megegyeszer az elgazosodott földeket, hogy tavasszal a kapásokat tiszta táblákba vethessék./mti/

bb.56. halászeány hét határra szóló lakodalma körstarcsán - ötven lakodalom volt szombaton a körösök vidékén

vid/j n ká

1963. november 30.

a körösök vidékére beköszöntött a lakodalmi időszak. régi szokás errefelé, hogy az őszi betakarítás után rendezik meg a nagy lakodalmakat, százötvenen - kétszázan ülnek asztalhoz egy-egy háznál. az utóbbi években még színesebbek, érdekesebbek a lakodalmak: a termelőszövetkezetekben és állami gazdaságokban dolgozó fiatalok számára diszes esküvőket rendeznek, és értékes nászajándékokat kapnak a közösségtől.

a körös-vidék városaiban és falvaiban szombaton 50 ifju pár esküdött örök hűséget egymásnak. a nagy alkalomra napok óta készítik a csigatésztát, sül a kalács, a torta, 4000-5000 baromfiból készült ujházi-tyukleves, csirkesült, csirkepaprikás.

szombaton mondta ki a boldogító igent a körös-vidék egyetlen halászeánya, kiss mária, a gyomai viharsarok halászati tsz tagja is. a leány szülőfalujában, köröstarcsán hét határra szóló lagzit rendeztek szombaton, amelyen csaknem teljes számban részt vettek a gyomai viharsarok halászati tsz-ben tömörült körösi halászok./mti/

14.50/Lm

-28-

bb 76. egyensúlyi helyzetben az időjárás: száraz, hűvös hétvége, az éjszakai lehülés fokozódik - távolabbi kilátások: újabb langyos légáramlás indul délről

i cs/j vm ká

1963. november 30.

a finnországtól a fekete-tengerig, illetve a volga vonalától lengyelorszáig terjedő hatalmas anticiklon-rendszer hatására sarkvidéki eredetű hideg légtömegek árasztották el európa keleti és északkeleti területeit, ahol az éjszakai lehülés néhány nap óta mínusz 10-16 fok között ingadozik, s a nappali felmelegedés sem emelkedik tartósan a fagypont fölé. a hideghullám, szerencsére, sekély volt, s így nem tudott egész tömegében átzudulni a kárpátokon, csupán a hágókon meg az alduai síkságon szivárgott be hazánkba.

a tél első ostroma, a jelek szerint, véget ért. mint a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályán tájékoztatásul elmondották, a kontinens északnyugati partvidékén, grönland és izland közötti központtal kialakult, hatalmas ciklon, amely lenyulik az azori-szigetekig, erős széllel meleg légtömegeket áramoltat délnyugatról északkeletnek. a viszonylag meleg áramlat legutóbb elborította spanyolországot, a brit-szigeteket, skandinávia északi vidékeit, sőt eljutott az ural északi területeire is, ahonnan - délnek fordulva - a magasabb légrétegekben tovább áramlik a káspi-tenger felé. az ellentétes irányú s részben egymást keresztező légáramlás most egyensúlyi helyzetet teremtett a hideg és a meleg légtömegek között. ennek köszönhető, hogy a hideghullám már nem tud áttörni a kárpátokon, de egyelőre még a meleg áramlás sem juthat el hozzánk.

az újabb kialakult időjárási helyzetre jellemző, hogy a napi középhőmérséklet hazánkban ismét visszatért a sokévi átlagnak megfelelő szintre. a szombatra virradó éjszaka a hőmérséklet az ország nyugati vidékein 0- plusz 2, az északkeleti megyékben mínusz 4-6 fok körül alakult ki, a talaj szintjén - néhány balaton-melléki állomás kivételével - mindenütt mértek kisebb fagyokat. a nappali maximumok szombaton a pénteki 10-12 fokos szintről plusz 3-6 fokra szálltak le, csupán néhány helyről jelentettek 6-7 fokot.

a jelek arra mutatnak, hogy vasárnap hajnalra fokozódik a lehülés: a dunántulon előreláthatólag mínusz 1-4, a keleti országrészekben mínusz 4-7 fokos fagyokra kell számítanunk. a ködképződés és a felhősödés fokozódik ugyan, de egyelőre száraz jellegű marad az időjárás, a vasárnapi maximumok valószínűleg még mindig elérik a plusz 4-7 fokos szintet.

a távolabbi kilátásokról szólva a meteorológusok megemlítették, hogy a földközi-tenger nyugati medencéje felett kialakulóban lévő kisebb ciklon a következő napokban valószínűleg újabb enyhe légáramlást indít el közép-európa felé./mti/

-29-

ME

ME

bb.57. elbucsúztatták a mezőgazdaságban segítséget nyújtó baranyai bányászokat és munkásokat

vid/j n ká

1963. november 30.

a baranyai gépállomásokon és termelőszövetkezetekben szombaton elbucsúztatták azokat a bányászokat, munkásokat, akik az elmúlt hetekben traktorosokként dolgoztak a földeken. ezen a napon, november 30-án volt ugyanis a végső határidő, ameddig a bányák, üzemek, vállalatok kölcsönadták traktorvezetéshez értő dolgozóikat a mezőgazdaságnak. harminc különböző helyről több mint száz egykori traktoros tért haza falujába az ideoi őszi, és segített néhány hétig a szántás-vetésben. megbízatásuk lejártával a gépállomások és a termelőszövetkezetek vezetői elismerésüket fejezték ki nekik helytállásukért. hétfőn ezek az emberek már ismét a megszokott helyükön állnak munkába: pécssett, komlón, szászváron, hidason és más ipari településen.

a legtöbb bányász- és munkás-traktoros derekas munkát végzett a földeken is. kardos pál komlói bányász például a mágocsi gépállomáson 252 normálholdnak, kocsándi mihály ugyancsak komlói bányász pedig a pécsváradi gépállomáson 265 normálholdnak megfelelő talajmunkát végzett. a mecseki hegyháton az ipari munkások mellett traktorra ült három falusi tanácselnök is: tormáson kovács gyula, magyarszéken gyenis józsef és ligeten kőszegi györgy. kovács gyula, a mágocsi gépállomás egykori kiváló dolgozója 260 normálholdat teljesített nem egészen egy hónap alatt. az őszi munkák idején traktorra ült „idegenek”, körülbelül 12.000 holdon végeztek talajmunkát. az ő segítségüknek is köszönhető, hogy a megyében még egyik ősszel sem fejezték be olyan korán a mezőgazdasági munkákat, mint az idén./mti/

..

bb.58. Libanon köztársasági elnökének távirata dobi istvánhoz

ok/n sr

1963. november 30.

fuad sehab, a libanoni köztársaság elnöke táviratban mondott köszönetet dobi istvánnak, az elnöki tanács elnökének a libanoni nemzeti ünnepe alkalmából küldött jókívánságokért./mti/

..

bb.59. szocialista brigádtagok gyermekeinek közös névadó ünnepe dunaujvárosban

i vid/fm n fm

1963. november 30.

a dunai vasmű mechanikai üzemében dolgozó mező imre szocialista brigád három tagja - agócs sándor és zimmerman imre esztergályos, valamint kovács bálint meős - feleségének csaknem egyidőben született gyermeke. a három brigádtag családja szombaton a városi tanácsházán közösen rendezte meg a névadó ünnepeket. a mező imre brigád többi tagjai, valamint a párt és a szakszervezet képviselői szeretettel köszöntötték a szülőket és megajándékozták a kicsinyeket./mti/

..

15.20/-n

-30-

bb.54. vasuti balesetek

te/n sr

1963. november

a kőbányai teherpályaudvaron a 9-es vágányon halálra gázolta a 3736-os személyvonat salánki lászló 38 éves forgalmi szolgálattevőt 8. kerület baross tér 6. szám alatti lakost.

10. kerület: kőbánya-kispest állomás 1-es számú vágányánál a 5653 számú gyorsvonat halálra gázolta neuber róbert béla 19 éves lakost. 19. kerület, dobó katica utca 28 szám alatti lakost.

a gázolások körülményeinek tisztázására vizsgálat indult./mti/

..

bb.61. az idén eddig ezerhusz lakáshoz készített középblokkot a dunaujvárosi középblokküzem - befejezte évi tervét

vid/te n ki

1963. november 30.

harmadik éve gyárt habosított kohósalakból 130 centiméter magas és különböző szélességű építőblokkokat a dunaujvárosi 26. számú építőipari vállalat blokküzeme. az üzemben a tavasszal két-műszakosan szervezték meg a munkát, s így folyamatosan szállították a középblokkokat a dunaujvárosi, a székesfehérvári, a szolnoki, a kecskeméti és a pétfürdői lakásépítésekhez.

a középblokküzem munkásai szombaton befejezték évi tervüket: összesen 1020 lakáshoz elegendő blokkot adtak az építőiparnak.

még két hétig dolgoznak az üzemben, majd megkezdődik a téli nagyjavítás. befejezte évi tervét a 26. számú építőipari vállalat asztalosüzeme is./mti/

..

bb.62. új zenés vígjáték próbái kezdődtek meg a kis színpadon

i bi/tr n fm

1963. november 30.

a kis színpadon megkezdődtek szinetár györgy-szenes iván-behár györgy: fogad 3-5-ig című zenés vígjátékának próbái. az előadást kalmár tiber rendezi. a jó szerepét, aki 3-5-ig fogadja vendégeit, kazal lászló, a többi főbb szerepet madaras vilma, balogh ercsi és erdődy kálmán alakítja. a bemutató napja: december 20./mti/

..

bb.66. lengyel közoktatásügyi küldöttség érkezett hazánkba

k vt/tm n sr

1963. november 30.

a magyar-lengyel kulturális egyezmény ezévi munkaterve alapján henryk korwellel, a lengyel népköztársaság közoktatásügyi minisztériuma tantervi főosztályának vezetőjével közoktatásügyi küldöttség érkezett budapestre. a lengyel vendégek két hetet töltenek hazánkban, hogy tanulmányozzák a magyar közoktatás szervezetét és reformját./mti/

..

15.26/-n

-31-

bb 60. vita a budapesti szakszervezetek kulturális munkájáról a szot-ban

t áe/tné-lm fm

1963. november 30.

a szakszervezetek budapesti tanácsának agitációs és propaganda munkabizottsága szombaton ülést tartott a szot székházában. 19 budapesti szakszervezet kulturális bizottságának vezetői tanácskoztak az üzemekben és művelődési házakban folyó népművelési munka időszerű kérdéseiről. takács györgynének, a szakszervezetek budapesti tanácsa kulturális bizottsága vezetőjének beszámolója alapján megtárgyalták az 1964. évi munkaterv irányelveit. ezek között elsősorban a munkás-szállások lakóinak, a bejáró vidéki dolgozók, a munkásifjúság kulturális nevelésére vonatkozó elképzeléseket vitatták meg. behatóan megvizsgálták az öntevékeny művészeti tömegmozgalom problémáit. jelenleg a fővárosban a szakszervezetek irányításával ezer különféle művészeti csoport működik mintegy 18 000 részvevővel. az értekezleten elemezték az egyes művészeti ágazatok működésének fogyatékosságait és a helyenként jelentkező helytelen irányzatokat. ezután a népművelő munka finanszírozásának kérdésével foglalkozott az értekezlet. budapesten az idén erre a célra 17 millió forintot költ az állam, ezenkívül a szakszervezetek és az üzemek még ennél is nagyobb összeget fordítanak saját költségvetésükből a kulturális feladatok megoldására. az ülésen megvitatták az anyagi eszközök legcélszerűbb felhasználásának módjait. /mti/

--

bb 63. három öröklakás, hét személygépkocsi a hétfői lotto tárgynyerezeménysorsoláson

1 kf-lm ki

1963. november 30.

hétfőn délelőtt 9 órai kezdettel a sportfogadási és lotto igazgatóság nádor utcai székházában tartják a novemberi tárgynyerezemény húzást, amelyen a 47. játékhet szelvényei között összesen 906 tárgyat sorsolnak ki.

ezuttal három öröklakás és hét személygépkocsi jut nyereményként a szerencsés lottozóknak. a sorsolás ujdonsága többek között az amerikai gyártmányu automata mosógép. ezenkívül számos német és csehszlovák szoba- és konyhaberendezést, több mint száz televíziókészüléket, rádiókat sorsolnak ki. /mti/

--

15.33/-n

-32-

bb 73. a falusi népművelés helyzetéről tárgyal vas megye tanácsa

vid/fm/tné/m/fm

1963. november 30.

a vas megyei tanácsülés második napján, szombaton a falusi népművelés helyzetéről tárgyaltak. megállapították, hogy jelenleg a legfontosabb feladat a felnőttoktatás és az ismeretterjesztés színvonalának emelése. az idei tanévben a tavalyinál ezerrel több felnőtt tanul az általános iskolákban. néhány községben az általános iskola hetedik, nyolcadik osztályának anyagával együtt a mezőgazdasági szakmunkásképző tanfolyamok tudnivalóit is elsajátítják a dolgozók. a lemorzsolódás megakadályozására a művelődési otthonokban előkészítő tanfolyamokat és korrepetálásokat tartanak.

az ismeretterjesztésben előtérbe kerültek az előadássorozatok és az akadémiák. az idén 40 akadémiát szerveztek. a tanácsülésen elhatározták, hogy növelik a mezőgazdasági ismeretterjesztő előadások számát. /mti/

bb 74. kollégiumot avattak kaposvárott

vid/fm/tné/m/fm

1963. november 30.

szombaton rendezték meg a kaposvári mezőgazdasági technikum kollégiumavató ünnepélyét. a több mint 80 személyes kollégium móríc zsigmond nevét vette fel. az ünnepség alkalmából a kjsz központi bizottsága zászlót ajándékozott az intézménynek. /mti/

bb 75. halálos baleset dunaujváros határában

vid/fm/tné/m/fm

1963. november 30.

dunaujváros határában a baracsi földeken üzemanyagot szállított a mezőfalvi gépállomás egyik vontatója. az erőgép után kapcsolt pótkocsi, amelyen üzemanyaggal teli hordókat szállítottak, és amelyen két gépállomási dolgozó is ült, a lejtős, csuszos úton felborult. az egyik hordó tálos péter 17 éves gépállomási dolgozóra, egy másik hordó pedig kiss l. jános 37 éves traktorosra zuhant. tálos péter a helyszínen meghalt, kiss l. jánost pedig súlyos combtöréssel szállították kórházba. az ügyben vizsgálatot indítottak. /mti/

15.35/Lm

-33-

bb.64. közlekedési balesetek

te/n sr

1963. november 30.

ujpesten a dózsa györgy utca, és a thököly utca kereszteződésénél csánk ferenc 10 éves tanuló kiesett a 12-es jelzésű villamosból súlyos nem életveszélyes sérüléssel a madarász utcai kórházba szállították.

a 11. kerületi szabadság ut 18 számú ház előtt hutnik jános 14 éves iskolai tanuló a 47-es jelzésű mozgásban levő villamos első lépcsőjére lépett megállás előtt, lába megcsuszott és a villamos alá került. súlyos nem életveszélyes sérüléssel a karolina uti klinikára szállították.

/mti/

bb.65. december 2-án kezdődnek a fővárosban a gyermekbénulás elleni védőoltások

1 ms/gk n sr

1963. november 30.

a gyermekbénulás elleni védőoltások országsszerte igen jó eredménnyel jártak. az évekkel ezelőtt még jáványszerűen fellépő megbetegedés teljesen eltűnt. a jó eredmények további fenntartására az egészségügyi minisztérium ez évben is lehetővé tette a három éven aluli kisgyermek beoltását, sabincseppekkel. a védőoltások a fővárosban 1963. december 2-án, hétfőn kezdődnek. a budapesti köjál arra kéri a szülőket, hogy gyermekeiket a kerületi tanácsok egészségügyi osztályai által küldött értesítésen megadott időpontban vigyék el a kijelölt oltóhelyekre. a cseppek beadásához szükséges kiskanalat mindenki vigye magával. /mti/

bb.68. véget ért a laboratóriumi orvosok 1. nagygyűlése

t ms/gk n sr

1963. november 30.

szombaton a semmelweis-teremben véget ért a laboratóriumi orvosok 1. országos nagygyűlése. a háromnapos tanácskozáson, amelyen bolgár, csehszlovák és német szakemberek is részt vettek, hatvannál több előadás hangzott el az orvosi laboratóriumokban folytatott munka legkülönbözőbb kérdéseiről. az előadások, amelyek számos értékes kutatási eredményekről számoltak be, egyben jelentősen hozzájárultak a laboratóriumi orvosok szakmai továbbképzéséhez is. a tanácskozás végén megválasztották az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezete laboratóriumi orvosi szakcsoportjának új vezetőségét. /mti/

15.42/-n

-34-

bb 67. a nemzeti galériában megnyílt az ausztriából hazaérkezett képek kamara-kiállítása

t tf/tm/m/fm

1963. november 30.

a magyar nemzeti galériában szombaton kamara-kiállítás nyílt az ausztriai alt-ausseei sóbányából hazaszállított műkincsek legszebb darabjaiból.

a tárlat anyagát 17 festményből és grafikából állították össze. látható többek között paál lászló „napos ház az erdőszélen”, hans von aachen 16. századi német mester „hungária felszabadítása”, székely bertalan: „murányi vénusz”, mednyánszky lászló: „ősz táj”, és „mező”, ferenczy károly: „női ackép”, liezenmayer sándor: „mátyásnak felajánlják a királyságot”, című festményét és színyei-merse: „virágzó fa”, című tanulmányát. ezenkívül század eleji győri festőművészek - molnár józsef, brodszky sándor, elekfy jenő és telepy károly - képei is szerepelnek a kiállításon. a grafikai anyagban látható két térkép győr városáról, az egyiket 1789-ban, a másikat 1818-ban készítették. /mti/

bb 69. magyar esztrád-együttes utazott a szovjetunióba

k ol/lk/m/fm

1963. november 30.

tizenhét tagú magyar esztrád-együttes utazott szombaton a szovjetunióba. az együttes tagjai között van lehoczky éva, záray mártá, vámosi jános táncdal-énekes, az árkus tánc-duó és a körmendi zenekar. a magyar művészek hat hétig vendégszerepelnek a különböző szovjet városokban. első alkalommal december 3-án adnak koncertet leningrádban. /mti/

bb 70. komlóssy erzsébet éneklé delila szerepét az erkel színház vasárnapi bemutatóján

1 ol/tr/m/fm

1963. november 30.

december 1-én vasárnap este mutatják be az erkel színházban saint-saens: sámson és delila című operáját. mint ismeretes, a pénteki főpróbán a hétközben megbetegedett komlóssy erzsébet helyett szabó anita énekelte delila szerepét. komlóssy művésznő azóta meggyógyult és a vasárnapi bemutatón ő lép fel delila szerepében. /mti/

16.00/-n

-35-

112

bb 71. hazáérkezett külföldi vendégszerepléséről a bartók vonós-
négyes

k ol/lk/m/fm

1963. november 30.

szombaton hazaérkezett nagyszerű szovjetunióbeli vendégszerep-
léséről a bartók vonós négyes. az együttes nyolc koncertet adott
ukrajna különböző városaiban: Lvovban, zaporozsjeban, ogyesszában,
harkovban és kijevben. haydn g-moll, bartók 1. és csajkovszkij d-
dur vonós négyeséből álló műsorukat mintegy ötezren hallgatták
meg. a zaporozsjei koncertről közvetítést adott a televízió, és
több műsorszámukat sugározta a szovjet rádió is. /mti/

...-

bb 72. budapesti esztrádegypüttes utazott a prágai „magyar
napokra,,

k ol/lk/m/fm

1963. november 30.

a magyar és a csehszlovák fővárosok tanácsai között létre-
jött megállapodás értelmében - a prágai esztrád-együttes ok-
tóberi budapesti vendégszereplésének viszonzásaként - szombaton
magyar esztrád-együttes utazott prágába. a november 30-tól de-
cember 2-ig tartó prágai magyar napokon vendégszereplő együttes
tagjai között van boros lajos héttagu népi zenekara, béres ferenc
és kürthy éva népdal-énekes, és egy népi táncospár, akik a ma-
gyar napok műsorának első részét adják. a második részben ba-
lassa tamás tánczenekara, toldy mária, kovács erzsi, koós jános
táncdalénekesek, alfonso, rodolfo és más neves művészek lépnek
fel. /mti/

...-

bb 77. átadták a tiszamenti vegyiművek új kénsav- és
szuperfoszfát gyárait

vid/te/m/ki

1963. november 30.

szolnokon szombaton ünnepélyesen átadták a tiszamenti vegyi-
művek két új létesítményét, a második kénsavgyárat és az első
szuperfoszfát gyárat. ebből az alkalomból a tiszaparti város-
ba látogatott római sándor, az mszmp politikai bizottságának
tagja, dr. lévárdi ferenc nehézipari miniszter, dr. szekér
gyula a nehézipari miniszter első helyettese, keserü jános föld-
művelésügyi miniszterhelyettes, gör nagy sándor a vegyipari
tröszt vezérigazgatója. ugyancsak szolnokra érkezett j.a. na-
zarov a szovjetunió budapesti nagykövetségének tanácsosa. az
ünnepségen ott volt váczy sándor, a szolnok megyei pártbizott-
ság titkára, valamint a város és a megye több párt és tanácsi
vezetője.

/folyt.köv./

16.45/-n

-36-

KE

bb 77. /átadták a ... 1. folyt./ m

a vendégeket bán lászló, a tiszamenti vegyiművek igazgatója
köszöntötte, majd dr. lévárdi ferenc nehézipari miniszter
meltatta a tiszamenti vegyiművek két új létesítményének jelen-
tőségét. többek között elmondotta, hogy a szuperfoszfát üzem
évente 200.000 tonna értékes műtrágyát ad a mezőgazdaságnak. a
szovjet tervek alapján és szovjet gépekkel épült új kénsavüzem
évi 120.000 tonna kapacitással dolgozik. a műtrágyagyár az
előirányzatnál lényegesen rövidebb idő alatt készült el, s a
tervezettnél csaknem háromnegyed évvel előbb kezdett üzemszerűen
termelni, így már az idén 200.000 tonna szuperfoszfátot gyártá-
nak a mezőgazdasági nagyüzemeknek. az új gyár folyamatos feltá-
rási technológiával dolgozik, az eddig elért műszaki és gazda-
sági mutatói megfelelnek a világszinvonalnak. a gyárból a műtrá-
gya egy része szemcsézett állapotban kerül ki, s ezzel jelentő-
sen növelik hatékonyságát. a gyárat és berendezéseinek tulnyomó
többségét magyar mérnökök tervezték és magyar gyárak állították
elő. a szemcséző üzem ugynevezett tányéros granuláló berendezé-
sét az ndk szállította.

a miniszter kiemelte, hogy az új kénsavgyárban a kén elégeté-
sénél keletkező hulladékot hasznosítják, mégpedig úgy, hogy
egy 4.5 megawattos turbina segítségével elektromos áramot termel.
a hulladékot hasznosítása évente mintegy tízmillió forint meg-
takarítást jelent a vegyiműveknek.

a miniszter ezután rámutatott arra, hogy a kgst-országokkal
való együttműködés a következő években mind erőteljesebb lesz,
ami biztosítja a beruházások folyamatosságát, az új létesítme-
nyek megbízható nyersanyagellátását és nem utolsósorban sok ter-
mékünk értékesítését. ma már minden nagyobb beruházásnál
egyeztetjük műszaki terveinket a kgst-államokkal - mondotta.
a vegyipari állandó bizottság is igen sok hasznos javaslatot
tett a vegyipar fejlesztésére. a kgst nemcsak a beruházások
kérdésénél játszik rendkívül nagy szerepet, hanem a szocialista
országok közötti kölcsönös áruszállítás is mind nagyobb jelentő-
ségű. a tiszamenti vegyiművek egész pirit-szükségletét a kgst-
országokban szerzi be, így a szovjetunióból, bulgáriából és ro-
mániából. a nyers foszfátot jelentős mennyiségben a szovjetunió
szállítja.

a miniszter beszéde végén köszönetet mondott mindazoknak, akik
az új létesítmények tervezésében, építésében és berendezéseinek
szerelésében részt vettek. ezután római sándor átadta a tisz-
amenti vegyiművek építőinek, dolgozóinak az mszmp központi
bizottságának jókívánságait, majd j.a. nazarov köszöntötte a
két gyár építőit.

a beszédek elhangzása után dr. lévárdi ferenc a tervező, és
a kivitelező vállalatok, valamint a tiszamenti vegyiművek 12
dolgozójának szocialista munkáért érdemérem, 17 dolgozójának
munka érdemérem kitüntetését és 31 dolgozónak a nehézipar kiváló
dolgozója kitüntető jelvényt adott át.

az ünnepség után a vendégek megtekintették a két új gyáregység-
get. /mti/

...-

16.50/-n

-37-

bb 78. kiosztották a miskolci városi tanács jubileumi drámapályázatának díjait

vid fm/tné vm fm

1963. november 30.

miskolc város tanácsa a miskolci nemzeti színház 140 éves fennállása alkalmából országos pályázatot hirdetett új magyar dráma és vígjáték megírására. a színház a jubileum tiszteletére megrendezte a magyar dráma évét, s úgy határozott, hogy a díjnyertes műveket bemutatja.

a pályázat eredményét szombaton ünnepélyesen hirdették ki a városi tanács elnöki fogadjában. az ünnepségen fekete lászló, a városi tanács vb. elnöke elmondotta, hogy 183 pályamunka érkezett be, amelyet első fokon a miskolci színház szakemberei bíráltak el s véleményük alapján 13 mű került az öttagú zsüri elé.

a zsüri döntése alapján a drámapályázat első és második díját összevonták s azt megosztva szabó györgynek ,,játék és igazság,, valamint gosztonyi jánosnak ,,dániel és a krokodilok,, című drámájáért ítéltek oda 15.000-15.000 forintos jutalommal.

a harmadik díjat megosztva négy szerző, h. márjás magda ,,örökösök,, bay gyula ,,tükör előtt,, mézőly miklós ,,bunker,, valamint bárczy jános ,,örökség,, című drámája kapta.

a vígjátéki pályázat első és második díját nem adták ki: a harmadik díjat abody béla, a budapesti nemzeti színház ösztöndíjasa kapta ,, a császárné új ruhája,, című darabjéért.

ezután a vb. elnök a nyerteseknek átadta a miskolci városi tanács, a művelődésügyi minisztérium és a borsodi szénbányászati tröszt által adományozott díjakat.

a miskolci nemzeti színház még ebben az évadban bemutatja mind a két első díjat nyert drámát./mti/

- . -

bb 80. hivatalos lotto nyereményjegyzék

gg vm

1963. november 30.

a 48. játékhetre beérkezett 5,310.886 darab lottószelvény. öt találatos szelvény nem volt. négy találatot 33 fogadó ért el, a nyereményösszeg egyenként 120.702 forint, 50 fillér. három találatot 4,798 fogadó ért el, a nyereményösszeg egyenként 415 forint. a két találatos szelvények száma: 156.831 darab, ezekre egyenként 12 forint 70 fillért fizetnek./mti/

- . -

16.58/-n

-38-

NR

bb 79. mintavétel meteoritokból debrecenben

vid te vm ki

1963. november 30.

szombaton délután debrecenben a magyar tudományos akadémia atommag kutató intézetében a hazai meteorit kutatás jelentős állomáshoz érkezett. féltve őrzött kincsként a kutató intézetbe szállították a debreceni református kollégium nagykönyvtárának tulajdonában levő, 1857-ben hullott kabal meteoritot, amelynek súlya 2641 gramm. ezenkívül nyíregyházáról, a józsa andrás muzeumból két kisebb meteorit került debrecenbe: az 1914-ben nyirábránynál leezett 1104 grammos és az ugyancsak abban az évben talált kisvarsányi meteorit-lelet.

hazánkban több meteoritnak egyszerre történő megbontására még nem volt példa. a jelentős eseményen jelen volt dr. sztrócai kámán imre egyetemi tanár, a budapesti ötvös loránd tudományegyetem ásványtani tanszékének vezetője, dr. földváry aladár kossuth-díjas, a debreceni kossuth lajos tudományegyetem geológus professzora, dr. kovách ádám, a magyar tudományos akadémia atommag kutató intézetének tudományos kutatója.

mielőtt megbontásra kerültek volna a kozmikus térből érkezett szilárd anyagok, azokat lefényképezték, megöröklítvén eredeti állapotukat. ezt követően előbb a nyirábrányi, majd a kisvarsányi meteorit került az esztergapad ,,műtőjére,, hogy fémkoronggal egy kis darabkát távolítsanak el róluk. végül a kabal meteorit, amely szervesanyag tartalma miatt a világ egyik legértékesebb meteorit darabja, került megbontásra. a kabal meteorit ilyen hazai vizsgálatát először 1954-ben kezdték meg, majd 1958-ban újabb darabjával folytatódott a hazai vizsgálat. ebből a második szeletelésből 10 gramm moszkvába, a vernanszkijról elnevezett kutatóintézetbe, vinogradov professzorhoz került.

a tisztántuli meteoritokból leválasztott részek vizsgálatát közösen végzi majd a magyar tudományos akadémia atommag kutató intézetének izotopanalitikai laboratóriuma és a budapesti ötvös loránd tudományegyetem ásványtani tanszéke./mti/

- . -

bb 81. gyémántlakodalomra - új lakás ...

vid/fm/tné/m/fm

1963. november 30.

tóth sándor 84 éves debreceni nyugdíjas vasutas és 82 éves felesége szombaton tartották gyémántlakodalomukat. ebből az alkalomból a debreceni első kerületi tanács új lakáshoz juttatta az idős házaspárt. házasságkötésük 60. évfordulóján a tanács küldöttsége már az új lakásban köszöntötte tóthékat. a házaspár három fia, és három lánya, 21 unokája és négy dédunokája körében ünnepelte az évfordulót. /mti/

- . -

17.04/-n

-39-

NR

bb 82. szombaton délután ünnepélyesen átadták az astória gyalogos aluljárót

t hbj/tm vm ki

1963. november 30.

tizenegy hónap alatt - 9 hónappal a kitűzött határidő előtt - elkészült az astória gyalogos aluljáró. a szűk felvonulási területen 18.000 köbméter földet mozgattak meg, 4.400 köbméter betont építettek be, 3.440 mázsa betonacélt, 9.750 négyzetméter zsalut használtak fel, 12.650 négyzetméternyi területen burkolták az utat, 1.200 méter csővezetékét építettek át, 17 kilométer hosszú, különböző rendeltetésű kábelt fektettek le. az aluljárónak 18x30 méter a belső térsége, 12 lépcsőlejárata van, a mathauseni gránitból készült lépcsők összhossza 820 méter, 220 négyzetméteren sósakuti mészkövel burkolták az aluljáró belsejét, amely 8, fekete műmárvánnyal burkolt oszlopon áll.

a főváros új létesítményét szombaton délután ünnepélyesen adták át. az ünnepségen megjelent gáspár sándor, az mszmp politikai bizottságának tagja, a budapesti pártbizottság első titkára, sarlós istván, a fővárosi tanács vb elnöke, prieszol józsef, közlekedés és postaügyi miniszterhelyettes, osztrovszki györgy, az országos tervhivatal elnökhelyettese, földvári aladár, a közlekedési és szállítási dolgozók szakszervezetének főtitkára, somoskői gábor, az építő-, fa-és építőanyagipari dolgozók szakszervezetének főtitkára, kelemen lajos, kovács pál, a fővárosi tanács vb elnökhelyettesei, a közlekedés sok vezető munkatársa.

az ünnepségen hidvégi károly, a földalatti vasutvállalat igazgatója üdvözölte a vendégeket, s hangsúlyozta: - csak az építésben résztvevő számos vállalat dolgozójának lelkes munkája és együttműködése tette lehetővé, hogy 11 hónap alatt teljesen elkészült a gyalogos aluljáró, a földalatti gyorsvasut astória állomásának csatlakozó részei pedig olymértékben, hogy a továbbépítés ezen a környéken nem zavarja a főváros egyre növekvő forgalmát. a tervezők és az építők bőséges tapasztalatot szereztek s ezek nagyon lényegesek a további, hasonló jellegű közlekedési építkezések szempontjából. budapest közönsége eleinte csak mérsékelt türelemmel, később érdeklődéssel, jó ideje teljes együttérzéssel kísérte az itteni munkát. budapest közönsége és az építők közötti jó kapcsolat elősegíti, hogy sorra-rendre egyetértésben elvégezzük mindazt a munkát, ami budapest közlekedésének javítását szolgálja.

elek andrás, a közlekedési építő vállalat igazgatója beszámolva az építkezés egyes fázisairól, elmondotta: - a tervfeladat 1964 augusztus 20-ban írta elő a befejezési határidőt.

/folyt.köv./

17.12/-n

-40-

hc

/bb 82. szombaton....1.folyt./vm

a programon belül a földalatti astória-megálló kialakításához két nagyméretű - nyugodtan mondhatjuk óriási - vasbeton ,, szekrényt,, kellett lesüllyeszteni, el kellett készíteni magát a gyalogos aluljárót, közműveket kellett áthelyezni, ut-, villamosvasut építési problémákat kellett megoldani. a munkálatokban résztvevő vállalatok 1963 január 17-én szocialista szerződést kötöttek, amelyben rögzítették, hogy az aluljárót 1964 augusztus 20 helyett 1964 március 31-én átadják. rendkívüli erőfeszítésekkel ezt a határidőt is sikerült megrövidíteni. különösen az első negyedév eredményei alapján a közlekedési építő vállalat dolgozói és vezetői új munkaprogramot dolgoztak ki és a befejezés időpontját 1963 december hónapjában jelölték meg. különösen azért igyekeztek, hogy a főváros közönségét megkíméljék a hosszabb forgalom- korlátozásoktól.

részletesen szólt arról, milyen műszaki intézkedések tették lehetővé a határidő nagyarányú csökkentését s kifejtette, hogy nagymértékben segítette a munkát az a versenyszellem, amely az építkezésnél kialakult. a szocialista brigádok valóban váll-váll mellett küzdöttek a határidő rövidítéséért.

ezután nagy rudolf, a fővárosi tanács közlekedési igazgatóságának főmérnöke vette át az új létesítményt, s beszédében aláhuzta: - sok tervezési, szervezési és kivitelezési tapasztalatot szereztek a munkálatokban résztvevők. erre nagy szükség van, mert nem titok, hogy a főváros közlekedésének a jövőben sok aluljáróra, az aluljárók egész sorozatára van szüksége.

az ünnepség után ezer és ezer budapesti tekintette meg az új astória aluljárót./mti/

17.16/-n

-41-

hc

bb 83. walter ulbricht és otto grotewohl távirata dobi istvánhoz és kádár jánoshoz

m/La

1963. november 30.

walter ulbricht, a német demokratikus köztársaság államtanácsának elnöke és otto grotewohl, a minisztertanács elnöke táviratban mondott köszönetet dobi istvánnak, az elnöki tanács elnökének és kádár jánosnak, a minisztertanács elnökének újválasztásuk alkalmából küldött jókívánságaikért. /mti/

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb 42. /elektronikus műszerekkel .../ 1. bek. 2. sorában a szöveg helyesen:

magyar nemzeti muzeum

/mti/

bb 84. a versbarátok körének klubdelutánja a 6-os stúdióban

i bi/tr/m/fm

1963. november 30.

a rádió gondolat rovatának meghívására szombaton a versbarátok köre rendkívüli klubdelután rendezett a 6-os stúdióban. a műsoron benjámin lászló, váci mihály, kalász márton és györe imre versei szerepeltek, részben a költők, részben előadóművészek tolmácsolásában. a versdelutánról készült felvételt a rádió gondolat rovata decemberben tüzi műsorára. /mti/

19.08/-n
19 20

-42-

MB

bb 85. 90 éves az acélhang férfikórus - jubileumi közgyűlés és diszhangverseny a ganz- mávag művelődési házban

t áe/gk vm fm

1963. november 30.

kilencven esztendő jubileumát ünnepli magyarország egyik legrégebb, legsikeresebb munkásdalárdája, a ganz-mávac „acélhang” férfikórusa. az évforduló alkalmából szombat délután ünnepi közgyűlést, ezt követően diszhangversenyt rendeztek a ganz-mávac művelődési házában. az ünnepség diszelnöke csergő jános, a gyár vezérigazgatója volt. az eseményen részt vett dapsi károly, az mszmp nyolcadik kerületi bizottságának titkára, suhajda józsef, a nyolcadik kerületi tanács vb- elnöke, a művelődésiügyi minisztérium, a népművelési intézet és a gyári tömegszervezetek képviselői, mint védnökök. megjelentek az ünnepségen nicolae blejan titkár vezetésével a román népköztársaság budapesti nagykövetségének vezető munkatársai is. levélben és ajándékkal üdvözölte a jubileumi énekkart a moszkvai lihacsov autógyár kulturcsoportja is.

az ünnepi közgyűlésen madarász györgy titkár beszámolt a nagymultú munkáskórus történetéről. 1873-ban a mávac husztagú munkáscsoportja alapította meg az akkor még német nyelven éneklő „stahlton” dalárdát. ez volt az országban a hatodik munkásénekkar, - ma már a legrégebb, amely azóta is megszakítás nélkül tevékenykedik. első elnöke pillis jános gyári kovács volt. ma is tagja az énekkarnak a 90 éves marján györgy. az énekkart működésének kilenc évtizede alatt az egész ország megismerte. sokezer fellépéssel külföldön is hírnevet szerzett a magyar zenei kulturának, s ezt a hírnevet olaszországi, svájci, romániai, csehszlovákiai hangversenykörut és számos nemzetközi és országos dalosverseny első díja öregbítette.

a jubileumi megemlékezésen résztvettek a kórus legrégebb - 70-80 éves - tagjai, akiket együtt ünnepeltek az állandóan fiatalodó munkásdalárda legújabb tagjaival.

az ünnepségen megjutalmazták a kórus legtevékenyebb tagjait.

/mti/

19.40/m

- 43 -

MB
20.25

bb 86. időjárásjelentés

gg/m/La

1963. november 30.

a meteorológiai intézet jelenti november 30-án, szombaton 20 órakor:

párás idő, csapadék nélkül

várható időjárás vasárnap estig: változó mennyiségű felhőzet, csapadék nélkül. megélenkülő délkeleti, déli szél. többfelé reggeli és délelőtti köd.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap: plusz 4- plusz 7 fok között, a ködös területeken plusz 4 fok alatt.
/mti/

...

bb 87. aláírták az 1964-1965-re szóló magyar- szovjet árucsereforgalmi megállapodást

t sl/gg vm

1963. december 2.

magyarország és a szovjetunió kereskedelmi delegációi között a barátság és a testvéri együttműködés szellemében lefolytatott tárgyalások eredményeként szombaton este budapestén a külkereskedelmi minisztériumban aláírták az 1964-1965 évekre szóló, magyar- szovjet áruszállítási jegyzőkönyvet.

a megállapodás a gazdasági együttműködés további fejlődését irányozza elő a két ország között. a jegyzőkönyvet az előző évektől eltérően nem egy, hanem két esztendőre írták alá és ez lehetővé teszi a jobb tervezést, az ipari termékek egyenletesebb szállítását.

a két ország közötti áruforgalom 1964-ben körülbelül 790 millió rubel lesz, s 10 százalékkal meghaladja az 1963 évi jegyzőkönyvben rögzített értéket. 1965-ben tovább növekszik az árucsereforgalom és meghaladja majd a 830 millió rubelt.

a most aláírt jegyzőkönyv szerint, az előző évekhez hasonlóan a szovjetunió magyarországnak kőszén, kőolajat, vasércet, ferro-ötvözeteket, nyersvasat, hengerelt árut, acélcsöveket, színesfémeket, fa-féleségeket, gyapotot és egyéb nyersanyagokat, valamint gépeket és berendezéseket, köztük 2000 lóerős diesel-mozdonyokat szállít. magyarország a szovjetunió részére fémvágó szerszámgepeket, élelmiszeripari és vegyipari berendezéseket, híradástechnikai és vákuumtechnikai berendezéseket, diesel-mozdonyokat, diesel-vonatokat, személyvagonokat, vegyi cikkeket, kábel-készítményeket, tengeri és folyami hajókat, műszereket, valamint nagy választékban közszükségleti cikkeket, például konfekció- és kötöttáru, divatcikkeket, cipőket, szöveteket, gyógyszereket, butort és egyéb árucikkeket szállít.

/folyt.köv./

20.15/-n

--44-

le

/bb 87. aláírták.....1.folyt./vm

a jegyzőkönyvet a magyar kormány meghatalmazása alapján incze jeno, a szovjet kormány meghatalmazásából pedig n.sz. patolicsev külkereskedelmi miniszterek írták alá. az aláírásnál jelen volt a külkereskedelmi minisztérium és az országos tervhivatal több vezető beosztású munkatársa, ott voltak a két delegáció tagjai. az aláíráson részt vett g.a. gyenyiszov, a szovjetunió budapesti nagykövete is.

x x x

n.sz. patolicsev szovjet külkereskedelmi miniszter az mti munkatársának elmondotta, hogy a mostani megállapodást igen nagy jelentőségűnek tartja. a mostani jegyzőkönyv minden eddigittől eltérően nem egy, hanem előre két esztendőre szabja meg a két ország kereskedelmi forgalmát és stabilabbá teszi a tervezést, lehetővé válik a vállalatok jobb felkészülése. a megállapodás figyelembe veszi a kgst-hez tartozó országok gazdasági együttműködésével járó munkamegosztás, szakosítás lehetőségeit is. mindkét ország elsősorban olyan árut szállít, melyeknek előállítására berendezkedett. a szovjetunió mindenekelőtt alapanyagokat, magyarország pedig híradástechnikai cikkeket, speciális szerszámgepeket szállít. árucsereforgalmunk éppen a szakosítás eredményeként növekszik minden eddiginél nagyobb mértékben. a két ország közötti árucseré 1965-ben 65 százalékkal lesz magasabb az 1960-as szintnél.

incze jeno külkereskedelmi miniszter is a szakosítás térhódításában és a hosszabbtávú tervezésben látja a szerződés nagy jelentőségét. elmondotta még, hogy a most aláírt jegyzőkönyv több ezer cikk árucseréjét tartalmazza, jelentős részben olyan árukét, amelyek a két ország forgalmában teljesen újak, vagy a régitől lényegesen különböznek. ezuttal első ízben a többi között például 2000 lóerős diesel-mozdonyt is vásárolunk a szovjetuniótól, magyarország pedig teljesen újfajta, korszerű szerszámgepeket, híradástechnikai és átvitel-technikai berendezéseket szállít. mindkét részből jelentős mértékben növekszik a közszükségleti cikkek forgalma. a megállapodás számunkra azt is jelenti - mondotta - hogy még gyorsabb ütemben emeljük gyártmányaink műszaki színvonalát, törekedjünk a szállítások pontos lebonyolítására.

x x x

n.sz. patolicsev szovjet külkereskedelmi miniszter gyöngygyula kohó-és gépipari miniszterhelyettes, maracskó lászló külkereskedelmi minisztériumi főosztályvezető és greiner sándor kereskedelmi főtanácsos társaságában a szombati nap folyamán a beloiannisz híradástechnikai gyárba látogatott. a vendégeket vankó gyula, a gyár vezérigazgatója és a gyár több más vezető beosztású munkatársa fogadta. ismertették az üzem történetét, majd a vendégeket végigkálauzolták a különböző üzemszerveken./mti/

20.26/-n

-45-

- v e g e -

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fém utca 6-7. Telefon: 189-480, 369-500
A szerkesztést és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti bel földi hírek

1963. december 1.

bb 1. magyar hetek párizsban, bécsben, londonban, osloban és saopaulóban

i sl/tr vm vg

1963. december 1.

a külföldi magyar kiállítások és vásárok mind nagyobb sikert aratnak, a nemzetközi sajtó jelentékeny része elismeréssel ír a magyar árukról.

az osztrák lapok az utóbbi időben több ausztriában bemutatott magyar gép előnyös tulajdonságait méltatják. a mitteilungen ost-westhandel például megírta, hogy az ausztriában kipróbált magyar gyártmányú d-4-k traktor az ottani mező-és erdőgazdaságban egyaránt kitűnően vizsgázott. a bécsi express című lap az ausztriában járt csepel nevű duna-tengerjárónk kitűnő műszaki megoldásait emeli ki, a maschinenwelt und elektrotechnik a legutóbbi időkben kialakított különleges pontosságú speciális magyar számgépek korszerűségét hangsúlyozza. a w.o. maschinenfunk című szaklap három magyar feltaláló, wekkinger lajos, csetneki istván és kálmán györgy sűrített levegővel működő újfajta bányagépről ír nagy elismeréssel.

az angol sajtóban, rádióban és televízióban igen nagy visszhangja volt a manchesteri lewis, s áruházban megrendezett magyar hétnek. az ott bemutatott árucikkekről 154 riport, cikk és hír jelent meg, az esetek többségében a magyar-angol kereskedelmi kapcsolatok elmélyítésének lehetőségeivel is behatóan foglalkoztak. a sunday citizen című lap is hangsúlyozza, hogy a két ország között szorosabbra kell fűzni a kapcsolatokat, ehhez a magyar héthez hasonló rendezvényeken kívül szükségesnek tartja a kölcsönös idegenforgalom fokozását is. a carpet review a magyar háziszőttesekről, a games and toys című szaklap a magyar népművészeti játékarukról ír nagy elismeréssel.

a manchesteri magyar hét nagy sikere alapján más országokban is hasonló magyar kiállításokat készítenek elő. a presto külkereskedelmi propaganda vállalatától kapott tájékoztatás szerint jövőre az osztrák gerngross, a párizsi lafayette nagyáruházban, az angol selfridge, s cégnél, ezenkívül osloban és a braziliai saopaulóban is rendeznek magyar heteket. a saopaulo-i háromhetes kiállításon azonban nem közszükségleti cikkeket, hanem nehéziparunk legújabb termékeit mutatjuk be./mti/